

EXTRA!

NAUJIENOS

EXTRA!THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. I

KAINA, 3c.

Chicago, Ill., Subata, Rugsėjo-September 5, 1914.

PRICE, 3c.

No. 54

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOKIEČIAI APSUPO FRANCUZUS Caras Pergaletojas Austrijoje

Rusai veja austrus už Lvovo

Rusu armija pasieke Bukovinos

Vokiečiai griaua Kaliszą

PETERBURGAS, Sept. 4. — Du milijonai rusų kareivių veikia prieš austrus nuo Zamoscic, Rusijos Lenkijoje, iki Szozvos, Bukovinoje.

Naujų dalykų generalis štabas iš karės lauko šiandien nieko nepranešė. Davė tik trumpą atskaitą, kaip Rusijos armijai pasisekė paimti Lvovą. Generalio štabo atskaita sako:

"Musų pulkai nuo Lucko, Dubno ir Preskurovo perėjo Austrijos rubežių rugpjūčio 20 d. ir numaravo prie Lvovo.

"Nuo rugpjūčio 17 d. iki rugsėjo 3 d. rusų kairysis sparnas perėjo apie 147 mylių, mušdamasis visą laiką.

"Tarp rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1 d. vien tik Lipos paupiu, kur prieš linija buvo perlaūžta, austrų buvo 12,000 užmušta ir sužeista.

"Rugsėjo 2 d. rusai atėjo prie Lvovo, ir Lvovo kanuolės negalėjo jų sulaukyti. Ta pačia diena Lvovas buvo apsuptas ir paimtas.

"Paėmę Lvovą, rusai dar smarkiau galės eiti pirmyn."

LONDONAS, Sept. 4. — Lankraščio Times iš Peterburgo korespondentas praneša, kad rusai savo pergalę prie Lvovo skaito labai svarbia. Po tokio sumušimo Austrijos armija, sako, jau negalėsianti atsigausti.

VOKIEČIAI SIAUTĖ KALISZĖ

LONDONAS, Sept. 4. — Iš Peterburgo Standardo korespondentas praneša, kad vokiečiai Kaliszos mieste, Lenkijoje, griovė armotomis namus žmonių, nedalyvaujančių karėje.

Moteris ir vaikai buvę užmušami, arba sudeginami padegtuose namuose. Visa dalis miesto buvus padegta. Vokiečių kareiviai apiplėšę daug krautuvių. — Tas viskas atsitikė augusto 11 d. t. y., beveik mėnuo atgal.

VOKIETIJA NETEKO 100,000 VYRŲ.

LONDONAS, Sept. 4. — Vokietija iki šiai dienai neteko jau šimto tukstančių vyrų. Berline, Leipzige, Dresdene, Hanoveryje, Hamburge ir kituose dideliuose miestuose daugybė moterų dėvi žėlabą ir verčia savo užmuštų sūnų ir vyrų. Pradžioj karės visa Vokietija išrodė kaip lageris, dabar visa Vokietija yra apsidengus žėlaba. — Taip praneša iš Kopenhago Standardo korespondentas, kurs tik atvažiuo iš Vokietijos.

LONDONAS, Sept. 4. — Standardo Paryžiaus korespondentas praneša, kad iki šiol, kaip apskaitoma, karėje yra puolę 100,000 francuzų, iš jų 30,000 yra užmuštų. Vokiečių nuostoliai buvę didesni. Vokiečių puolusių Belgijoje ir Francijoje skaičius siekia 150,000, iš kurių ne mažiau kaip 30,000 yra užmuštų.

PARYŽIUS, Sept. 4. — Vokiečiai atmetė taktininkų spėkas prie Arečiosios apsigynimo linijos. Jeigu šiaurvakarinis sparnas anglų-francuzų kariuomenės dar pasitrauks, tai vokiečiai atsiders prie šiaurvakarinų Paryžiaus fortų. Paimtas miesats Mezieres. Jį atakavo Vokietijos sosto įpėdinio vedamoji armija.

Photos by American Press Association.
kareiviai šaudė iš už apkasų.

BERLINAS, Sept. 4. — (Bevieliu telegrafu). Berlinas visą laiką yra išpuostas vėlavomis. Vokiečiai tikisi, kad niekas negalės sulaukyti vokiečių pergalių vakaruose štai yra Francijoje). Berlino laikraščiai aprašo mušį tarp Verduno ir Rheimso, kaip didžiausią istorijoje. Tris ketvirdaliai milijono žmonių, sako, dalyvauja tame mušyje.

LONDONAS, Sept. 4. — Iš Sveicarijos atėjo pranešimas, kad traukiniais yra vežama 100,000 austrų į pagelbą vokiečiams Francijoje.

ANTWERPEN, Sept. 4. — Vokiečių orlaivis bandė užplūti ant Antverpeno, bet fortai neprileido jo prie miesto.

PARYŽIUS, Sept. 5. — Vokiečių armija, vedama generolo von Kluk pasislunko į pietų rytus ir užėmė tokią poziciją, kuri grasina atkirsti anglus ir francuzus nuo Paryžiaus.

PARYŽIUS, Sept. 5. — Oficialis Francijos valdžios pranešimas, kad vokiečiai pasiekę Laferte-Sous-Jourarre, trisdešimt keturiose myliose į rytus nuo Paryžiaus, ir kad vokiečių linija dabar tiesiasi į pietus nuo Rheimso, rodo, kad francuzai ir anglai buvo atmeti mažiausia keturiasdešimt mylių pietryčių linkui nuo savo pozicijos tarpe Senlis ir Compiegne.

HAVRE, Francija, Sept. 5. — Šitą miestą aplėis francuzų kariuomenė. Sužeistieji anglų kareiviai, kurie buvo čionai išvežti į Londoną.

PETROGRADAS (Peterburgas), Sept. 5. — Aštuoniadesimt tukstančių Austrijos kareivių tapo atkirsta vakaruose nuo Lvovo.

LONDONAS, Sept. 5. — Nuo dviejų įvairių korespondentų gauta šiandien čionai telegramos, kurios sako, kad šiaurinėje Belgijoje vel einas mušis.

LONDONAS MELUOJA. WASHINGTON, D. C., Sept. 5. — Vokietijos valdžios telegrama iš Berlino šiandien sako: "Londonas yra melagysčių dirbtuvė. Jo žinios taip pat melagingos kaip Sanghajaus karėje rusų su japonais."

Londono tikslas, sako, yra sukelti žmonėse neapykantą prieš vokiečius, ir todėl iš Londono platinami visoki paskalai apie vokiečių neva žiaurumą. Apie rusų kazokų baidius darbus jokių žinių iš Londono nepraleidžiama. Kazokai Prusų Lietuvoj žagina moteris, nupjausto joms krūtis, narsto mažus vaikus ant smailių.

Iš Londono pranešama, kad rusai jau apgulę Karaliaučius. O rusai nei pusės kelio prie Karaliaučiaus dar nepadarė. Jie nebuvo perėję nei vienos vokiečių apsigynimo linijos. Dabar jie yra sumušti, 2 korpusai paimti nelaisvėn, o trečias bėga atgal vejamus vokiečių.

Vokiečiai su austrais paėmė Rusijoje didelį Lenkijos miestą Lodz, o Galicijoje eina mušis į šiaurę nuo Lvovo.

Žinios, kad vokiečiai pasitraukė iš Belgijos, yra neteisingos. Belgija yra dabar po vokiečių valdžia ir visur yra pastatyti vokiečių valdininkai.

Kapuose jau šimtai tukstančių žmonių

Vokiečiai nori perskelti francuzų armiją į dvi dali

Paryžiaus dabar gal dar neims

PARYŽIUS, Sept. 5. — Karės ministerija iš Bordeaux greitai naktį atsuntė Paryžiun teikiantį pranešimą apie karės stovį:

"Ant musų kairiojo sparno išrodo, kad priešas nenori imti Paryžiaus ir eina toliaus stengdamasis mus apsupti. Priešas atėjo jau prie La Ferre Sous-Jourarre (11 mylių nuo Meaux, 30 mylių nuo Paryžiaus), perėjo Reimso miestą ir nusileido ant vakarų pusės Argonne upės. Jų stengimasis mus apsupti ne daugiau pasisekė šiandien, kaip praėjusiomis dienomis."

LONDONAS, Sept. 5. — Iš Francijos buvo atėję gandy, kad vokiečiai yra sulaukyti ir kad net traukiasi atgal. Bet pasirodė, kad tai netiesa. Paskutinis Francijos valdžios pranešimas iš Bordeaux sako, kad vokiečiai aplenkdami Paryžių, traukia tolyn ir yra jau net už Reimso.

Francijos valdžia tikisi, kad vokiečiai dabar neims Paryžiaus, o stengsis ir toliaus siekti to, kad apsupus francuzų kairįjį sparną.

Pirmiaus buvo pranešta, kad francuzai keliose vietose sulaukė vokiečius Verduno apielinkėje. Koks tas sulaukymas buvo negalima žinoti.

FRANCIJOS SOCIALISTAI LAIKYSIS IKI GALUI.

PARYŽIUS, Sept. 4. — Francijos socialistas Gustave Herve laikraštyje Guerre Sociale (Socialė Karė) rašo nūo socialistų vardo, kad socialistai nedarys jokių nesmagumų Francijos valdžiai ir pripažįsta, kad respublika padariusi viską, kas buvo galima, karės išvengimui. "Šie karę sako:

"Musų generalis štabas gal

but padarė klaidą. Bet kas neklysta? Tečiaus musų armija yra tvarkoj. Todėl, te ateiniant kikią nori nelaimė, nei vienas raudonas socialistas nekels riaušių."

G. Herve buvo smarkiausias Francijoje kariautojas prieš militarizmą ir už savo anti-militariškas kalbas nekartą sėdėdavo kalėjime.

ITALIJOS SOCIALISTAI PEIKIA VOKIETIJOS SOCIALISTUS.

LONDINAS, Sept. 4. — Iš Rymo telegrama praneša, kad Vokietijos socialistai atsuntė delegaciją pas Italijos socialistus, kuri turėjo išaiškinti, kodėl Vokietijos socialistai tokią, o ne kitokią užėmė poziciją šioj karėje. Rymo socialistai nupeikė Vokietijos socialistus už jų dalyvavimą karėje. Jie išnešė net protesto rezoliuciją prieš Vokietijų socialistų delegaciją (kurios atsilankymą jie paskaitė už pasmerktiną intri-gą.)

Rezoliucijoje jie pasakė: "Mes tikimės, kad taika greitai įvyks be pergalėtų ir pergalėtojų. Jeigu-gi šita viltis negalėtų išsipildyti, tai tegul pergalė bus Francijos pusėje, kur socializmas yra tikras, taipgi Anglijos pusėje, kur lojaliskiausias liberalizmas žydi."

Italijos socialistų vadas Della Seta vokiečių delecijai tarp kitko pasakęs:

"Vokiečių obalsis viesuomet buvo 'Vokietija virš visko,' ir vokiečių socialistai neįstengė tam obalsiui pasipriešinti. Socializmas tur kariauti prieš tą, kas yra baisiausias žingsnis atgal civilizacijos, butent prieš sulaužymą belgų neutraliteto, o Vokietijos socialistai išmiršo prieš tą užprotestuoti. Kada įvyks taika, nes pasimatysime tarptautiskame socialistų kongrese."

Pastabos apie Europos karę

Visos karės žinios, kurias dabar gauname, pasako tik mažą teisybės dalį. Joms negalima pilnai tikėti. Iš jų tik galima dasiprotėti, kaip dalykai karėje šioj valandoj stovi. Kiekviena pusė stengiasi pranešti tik apie savo pergalę ir jas kiek galima labiau padidinti. Apie nepasisekimus užtylija, arba trumpai pranešama: "musų pulkai sutiko stipresnį priešą," "musų armija turėjo pasitraukti," "padėjimas tokioj ir tokioj vietoj neaiškus," "musų kairysis sparnas traukiasi, bet dešiniojo padėjimas yra geras" ir p. Apie laimėtą mažą mušį paledžiama kuodaugiausia žinių, o apie pralaimėtą didelį mušį paduodama vos keli žodžiai, ir tie neaiškūs. Apie priešą pergalės dažniausia nesakoma nei žodžio. Jeigu pasakoma, tai pasakoma neliesioginiai, užginčijanti, kad priešą pergalė nebuvo tokia didelė ar svarbi. Tas iš dalies yra daroma dėl to, kad kiekvienas nepasisekimas ne tik kad yra nemalonus, bet dargi skaudžiai musa per kišenių sumuštai pušei.

Beveik visos žinios, kurias mes čia Amerikoje gauname, yra perėjusios per Anglijos valdžios cenzurą. Nėra abejonės, kad Anglijos cenzura, kaip ir kiekvienos dabar kariaujančios šalies cenzura, yra vienpusiška. Anglijos cenzura pralaidžia kadir didžiausius melus apie savo priešą, bet apie Angliją, Franciją ir Rusiją nelaidžia pranešti nieko, kas padidytų tas šalis negeroj šviesoj. Tą patvirtina laiška, kurie ateina pačia iš Anglijos Amerikon. Kad galimą būtų geriausios spėsti apie dalykų stovį karėje, reiktų turėti ir kitos pusės pranešimų. Jų-gi kaip tik mes neturime. Kabelis tarp Berlino ir Amerikos perkirstas pačioj karės pradžioj. Bevieliu telegrafu žinių ateina retai, ir tos labai trumpos.

Apie vokiečių žiaurumus, apie jų nežmonišką elgimos Belgijoje, mes girdėjome užtektinai. Bet ką daro kazokai Prūsų Lietuvoje, apie tai per Londoną neatėjo nei vienos žinios. Mums-gi lietuviams apie tai žinoti labiausia norėtus. Sako, kad Vokietijos laikraščiai kasdien pilni yra aprašymų, kokios baisybės dedasi Mažojoj Lietuvoj. Londonas nei vienos žinios apie tai nepadavė. Ti kiš Berlino bevieliu telegrafu atėjo keli žodeliai, kurie pasakė, kaip caro kareiviai nupjaušė molinai krutis, o jos vaikus užnarstė ant tvoros smaigų.

Lietuvių, taip kaip ir lenkų, padėjimas šioj karėje yra baisiausias. Brolis brolį joj turi užmušinėti, paimitą j caro ar kaizerio nagus. Vienas laikraštis, kurs kreivai mato dalykus, juokėsi, kad Vanagailis paimitas kaizerio armijos untermoficieriu. Bet čia maži juokai. Taip pat j untermoficierius ar kareivius yra paimiti ir Didžiosios Lietuvos veikėjai, tik jie ne kaizerio, bet caro armijon. Reiškia, Mažosios ir Didžiosios Lietuvos žmonės, kadir vienos minties veikėjai, turėjo susitikti, kaip priešai, turėjo šaudyti j vienas kitą, turėjo vienas kitą žudyti, ir nors iš prievartos tapti prakeiktais Kainais. Taip yra dabar Lietuvoje. O vienok kaipurie apjakėliai čia Amerikoje to nemato. Kada caras užima Tilžę,

jie rėkia "Ural Visa Lietuva jau suvienyta." Toks riksmas yra džiaugsmas iš brolydystės, ir šitaip rėkti reiškia buti blogesniais už Kainus. Šito rėkimo jiems negalės dovanoti verkiančios ir rankas laužančios ant savo sunų ir vyrų lavonų Mažosios ir Didžiosios Lietuvos moterjės.

Bent Amerikos lietuviams šioj karėje neprivalu stoti nei caro, nei kaizerio pusėje. Ir vieną ir kitą Amerikos lietuvių turi tiktai prakeikti už tų baisiausių skerdynių surengimą, nors tas ar kitas siulytų kadir didžiausią atsipirkimą.

Kad tik taip Amerikos lietuvių turi užsilaikyti, tai yra aišku, kaip diena, tai yra aišku, kaip dabartinė Lietuvos nelaimė. O betgi ir tarp Amerikos lietuvių atsiranda išgamų, kurie ne tik nepasmerkia brolydystės, bet džiaugiasi ja, ir visa širdžia stvoja kruvinojo caro pusėje.

Taip, juos užžavėjo caro pažadėjimas lenkams autonomijos. Ir jie išanksto visoms keturioms parsiduoda carui, kad jis ir lietuviams pažadėtų kokią nors autonomiją. Jie nežiuri j brolydystę, jie nemato kankinamų Mažosios Lietuvos moterų, nepaiso j visos Lietuvos bendrą baisiausių nelaimę, o tik su pardavikiška sąjine laukia iš caro prižadų, kurių dar niekad kruvinasai caras nepildė. Ir jie jau kariauja už carą, pašeilui ant popieros muša vokiečius ir žudo Prūsų lietuvius. Tai išganos, tai juodi varnai, kurie suka ant vienas kitą užmušusių brolių lavonų, norėdami iš jų suruošti sau puotą! Amerikos lietuvių turi su pasibjaurėjimu atsisukti nuo tų savo išsišiepusių kranklių ant Lietuvos nelaimės. Amerikos lietuvių turi tiktai ant amžių prakeikti ir kruvinąjį carą ir kruvinąjį kaizerį už tas baisiausias brolydystės skerdynes, ir turi jie prisidėti, kad daugiau nebebutų nei kruvinųjų carų, nei kruvinųjų kaizerių. Savo laisvę Lietuvoje lietuvių gali įgyti tiktai kartu su visa pasauliosavusia nuo carų ir kaizerių Rusija, Vokietija, ir su visa žmonija.

Kaip visai Lietuvai yra tiktai viena baisiausia pragaištis iš šitos karės, taip ir visai Europai, taip ir visam pasauliui. Taip francuzų, taip anglų, taip vokiečių, taip austrų, taip rusų, taip lietuvių ir lenkų motinų širdis plyšta iš gailėsčio, kada jų sunų tukstančiais ir šimtais tukstančių krenta lavonais šioj pasiutusioj karėje. Kaip Francijoje, Anglijoje ir Rusijoje, taip Vokietijoje ir Austrijoje po šitos karės bus tiktai ašaros ir baisiausias dar nematytas vargas ir skurdas. Visos žmonijos suvienytų spēkų reiks atilaisvumui tos baisiausios nelaimės, kurią užtraukė ant žmonijos kaizeriai, carai ir kapitalistų godišiavimas. Paprastas žmogelis francuzas, kurs dabar muša vokiečių, niekad nei mažiausio pykčio ant to vokiečio neturėjo, ir paprastas žmogelis darbininkas vokiečius, kurs kloja francuzus, niekad neturėjo geismo ką bloga jiems daryti. Jie priešais savo valią intraukti dabar j šitas skerdynes, kadir skerdynės pradėjus, ir iki debesų susikrovus žmonių lavonams, jie visi, ir anglai, ir francuzai, ir vokiečiai, ir rusai ir visos tautos turės pamatyti, kad padarė baisiausių dalykų, kurių patįs visai nenorėjo ir apie kuriuos niekad nemanė. Turės įvyk-

Iš Žemės juokiasi Marsas.

ti atsipeikėjimas, turės pasidaryti toks dalykų stovis, koks turėtų būti, jeigu nebutų carų ir godišių kapitalistų, turės užviešpatauti tikroji žmonių vienybė, broliškas sąryšis aplinkui visą žemę, nuo poliaus iki poliui.

Amerikos lietuvių, kaip ir visi Amerikos gyventojai, šioj karėje turi progą ir privalo būti blaivūs. Jie privalo jau dabar matyti joj ne vienų francuzų, ne vienų vokiečių, belgų ar kitų kurių kariaujančių pusių, bet visos žmonijos nelaimę. Ir kada ateis valanda, Amerikos lietuvių kartu su visais Amerikos gyventojais turi pagelbėti Europai pamatyti visas tas priežastis, kurios privedė prie šios baisiosios karės, ir turi ją gelbėti įvykinti visame pasaulyje brolišką visų tautų sąjungą, laisvą nuo despotizmo, militarizmo ir godišių viešpatavimo.

Kl. Jurgelionis.

Aleksandras Amalas.

Kas dabar pasidarė su Lietuva

Užėjus reakcijos metams Rusijoje sustoję revoliucioniškas judėjimas ir Lietuvoje. Vienus laisvės kovotojus valdžia sukliše j kalėjimus, kitus ištrėmė j Sibirą, treči iš jų turėjo apliešti tėvynę ir įeškoti kampų, kur jų nebegalėtų pasiekti skaudi ranka caro tarnų. Tuli nors ir paliko savo tėviškėje, bet per daug nualsinū nelygia kova, liovėsi dirbė ir lpuolė j apatija.

Tuo tarpu klerikalai, kurie buvo nustumti j antras pozicijas laisvės metu, vėl atgijo, ir jų judėjimas, nei kieno jau nebetrukdomas, pradėjo augti, plėtoties ir stiprėti.

Lietuvos klebonijūs, kaip ir viso pasaulio kunigija, visuomet ėjo ir eina su tvirtaisiais. Taigi ir dabar, sugrįžus senajai valdžiai, jos pirmutinės pasisukubino ištiesi jai savo ranką. Tą, ką tik vakar jie gyrė, apsigrįžus kitam vėjui, jie pradėjo niekinti. Revoliucijos veikėjus, kuriuos jie taip neseniai kvietė j savo svetingas seklyčias, dabar keikė ir net išdavinėjo policijai.

Suprantama, jog tuo jie negalėjo ant visados savęs sutvirtinti ir užkariauti plačios miltos simpatijų, kurios jiems buvo taip reikalingos. Reikėjo dar ko nors tokio, kas galėjo liaudžiai pagelbėti. Ir jie pradėjo steigti knygynėlius, mokyklas, tvirti draugijas ir skelbti, jog visas Lietuvos skurdas paeina nuo to, kad lietuvių neįtektinai tautiškai susipratę, nesirupina savo pramonija ir nepakelia pirklybos sąlyje.

Ir ta maža pramonija, kuri esti Lietuvoje, šaukė klerikalai "Viltyje," yra susikoncentravus kitataučiai, ypač žydų rankose. Lietuvių turi viską o viską paimiti j savo rankas. Lietuva Lietuviams."

Todėl ir buvo raginama mokinties amatų, užsiminti vertelgystę, steigti vartotojų krautuves, ukio ratelius bei kooperatīvus, pašalpinės draugijas, rengti lietuviškų vakarus ir apskritai sekti viską, kuo buvo pripildyta tautiškai — kuniginė laikraštija.

Lietuvos pirmieviai irgi atsipeikėjo neužilgo, ir pradėjo veikti. Bet jų veikimas daug nekludė klerikalų judėjimui, nes ir jų tikslas buvo pakelti augščiaus ekonomini šalies stovį ir prie to dar paskleisti tautiškai — demokratiškas idėjas. Liaudžiai buvo sunku pamatyti skirtumą tarpe pažangiųjų ir kuniginųjų grupių siekimų, ir ji budama nuo senai "dievo-baiminga" nusekė paskui dvasišku ganytoju.

Musų-gi nuvargę draugai social — demokratai, arba, kaip jie patįs save pasivadino, "visuomeniški demokratai bei marksininkai," kiek atsigavę nuo apatijos, negalėjo išbuti ramūs, nes "žmogus," kaip Dostojevskis sako, "turi visuomet prie ko nors siekti, jam reikia kokių nors kelių bet eiti."

Vienok savystoviai veikti jie nepajiegė, nes juos tada labiausia persėkiojo valdžia, tai viena, o antra, jų dar galinčių dirbti pasiliko tik menka saujelė. Todėl jie ir pradėjo vienas po kitam traukti j pažangiųjų demokratų abazą, ir ten sykiu su jais dirbti taip vadinamą "smulkų kulturišką darbą."

Bedirbdami tą darbą, jie laip įsikišė j jį, kad juos ilgainiui jau sunku buvo išskirti nuo paprastų Lietuvos pirmievių. Tik keli iš jų paliko dar pilnai ištikimi savo persitikrinimams, ir kada pabaigoje pereitų metų

kilo išnaujo tarp lietuvių darbininkų socialistiškas judėjimas, jie irgi prisidėjo prie jo.

Taigi tokiu būdu beveik visi veikiantieji Lietuvoje sluogsniai vis labiau ir sparčiau virto j tautininkus. Tas atsitiko, mano nuomone, daugiausia dėl to, kad dauguma pradėjo tikėti, jog toks darbas galėjo ne tik palengvinti varguoliams sunkią naštą, bet net ir išgelbėti juos. Mat, jų veikimų pasekmės pradėjo reikšties. Liaudis švietėsi, tautiškas susipratimas plėtojosi, dygo jaunimo rateliai, ta Lietuvos viltis, augo draugijos, tapo atidaryta daugybė naujų mokyklų, lietuvių pradėjo užimdinėti šiltesnes vietas, ukininkai įsigijo geresnius budus ir tobulesnius įrankius žemei išdirbti, ir pagalios buvo susilaukta net savo lietuviškos buržuazijos.

Tą visą jie priskaitė vien ir tik vien prie savo darbavimosi rezultatu. Todėl visa lietuvių veikloji visuomenė ir džiaugėsi, kaip savo darbo vaisiais, ir atsidarimu saldinių dirbtuvės "Birutės" ir sustvėrimu komercijos bendrovės "Vilijos," ir susiorganizavimu lietuviškų bankų, ir visuo kuo, kas tik galėjo pagelbėti pakėlimui Lietuvos ekonomiška ir kulturiškai.

Jie tikėjo, kad šviesi Lietuvos ateitis jau netoli. Jų optimistiškumas buvo panašus j džiaugsmą jauno pirklio, kurs susilaukė pirmo pirkėjo, ar j daržininko, nuskynusio pirmutinis savo sunkaus darbo vaisius.

Tankiai, apakinti tokio užsigandėdimo, net ir tie, kurie geidė Lietuvos praturtėjimo vien dėl to, idant tuo būdu pagerinus darbininkų padėjimą, užmiršdavo, jog visų tautų buržuazija turi vienodus siekius — išnaudoti ir pavergti proletarų klesą! Jie kažko ypatingo laukdavo nuo lietuviškos, buržuazijos. Kiek budavo jie apie kokią mažą lietuvišką dirbtuvę prisikalbėdavo ir prirašydavo, — nors kur buvo kitataučių darbas, tai jie vien delto tankiai praziopsodavo pastatymą ir didelės fabrikuos, kuri istikrujų buvo žymi šalies pramonijoj.

Tas vienodas visų stengimasis dirbti kulturišką darbą nebuvo stebėtinu. Lietuva jau perdaug buvo atsilikusi nuo kitų civilizuočių šalių, ir jeigu ji norėjo išgyventi kaip tauta, jai reikėjo skubėti pasivyti visose srityse kitas toliaus nužengusias tautas.

Ir istikrujų paskutiniuoju, palyginamai taip trumpu laikotarpiu jie nuveikė pastebėtinai daug.

Bet dabar — pakvipus krauju — tas ką tik ingytas turtas turi būti paaukautas karės dievui. Kiek triuso kiek energijos, kiek vargo reikėjo padėti musų jauniems veikėjams ant tautiškos dirvos, kad pasiektų to, kuo Lietuva dabar buvo. Stojosi. Ir šiandien viską, kas ingyta, reikia atiduoti ant prarajimo beširdžiui Molochui. Taip ir veržiasi iš krutinės protesto klišmas prieš kaltininkus tų baisių priepolių ir to nerėgėto kraujo praliejimo.

Jeigu lietuvių veikimo vaisiai būtų buvę ir dvigubai didesni, jeigu Lietuva būtų paklikus ir trigubai turtingesnė, tai ir tada šioj valandoj tai viskas mažai ką reikštų.

Schilleris savo herojaus Theobaldo žodžiais apie turtą karės laiku štai kaip išsireiškė: "...O kas šiandien yr turtingas?

Aruodai ir namai tai savastis

Pirmiausio priešo ar ugnies. Žmogaus krutinė tai yr priedanga

Tikra šioje gadynė..."

Sakydams tai, Schilleris turėjo omenėje karę, kuri buvo tarp francuzų ir anglų apie penkis šimtus metų atgal. Tada istikrujų tvirtu vyro krutinė daug ką reiskė, bet šioje karėje ir fiziškoji asmens spēka mazai ką gali pagelbėti. Užtaigi kaip teisinga dar palieka jo nuomonė apie turtą karės laikų. Vienoj valandoj dabar yra sunaikinama tai, kas amžiais buvo tvirta žmonijos.

Da tik mėnuo praėjo nuo karės pradžios, o kiek jau gražių miestų ir miestelių su visais jų turtais tapo j griuvėsius paversta. Ir tas naikinimo darbas kuo tolyn, vis eina aršyn ir baisyn.

Įsivaizdinkime tik kas dabar dedasi musų tėvynėje. Ji yra atidaryta iš abiejų pusių apūštinimui. Kada rusų kariuomenė pereina Vokietijos rubežį, tai kraujas liejasi Mažojoj Lietuvoj. Kada-gi vokiečiai įsiveržia šiapus sienos, —krauju persisunkia dirvos Didžiosios Lietuvos.

Lietuva niekad dar nepergyveno tokių baisių valandų. Visur gedulingi išlydėjimai. Rauda ir alpsta vaikai ir moterjės, išleisdami j kariuomenę savo vyrus, tėvus ir sunus...

Sodžiai ir miestai pripildyti jaunais ir viduramžiais žmonėmis, kuriuos caras reikalauja karėn. Eina pilna mobilizacija. Imami visi vyrai, kurie tik gali panešti karės įngaius ir užmušinėti žmones. Kaimuose pasiliks tik seniai, vaikai, ligoniai ir moterjės...

Sustoję visi darbai, visa pramonė ir pirklyba. Bet visoj šalyj didelis judėjimas... Vieškeliai, keliai ir takai pripildyti traukiančiais j parubežį pulkais pėsčių, raitų ir vežančių kanuoles kareivių... Pakeliui visakas sunaikinama... Aruodai ištuština, galvijai išskerdžiami, laukai išmaldžiojami, arkliai imami armijon j abazą... Ir tie laukai, kurie išliks nuo sunaikinimo, vargiai turės darbininkų, kurie galėtų juos nupjauti ir sudroti.

Ypač prisikencia baisenybių parubežio gyventojai. Vargiai jie visi suspėjo toli kur nusi-kraustyti, nes visi geležinkeliai, vežimai tarnauja vien perkėlimui kariuomenės. Daug tur but jų alkanų ir suvargusių slapstosi miškuose ir lieknose, o tuo tarpu priešas paverčia jų sodybas j kruvas nuodėgulių ir peleny, o dirvas aptrėšia krauju ir nudengia lavonų kruvomis...

Mes negalim atspėti ir dalies visų dabartinių baisenybių Lietuvoje.

Lietuvis jau nuo seniai vien "vargelius ir kryželius rokuoja."

"Vargai lapoja,

Vargai šakoja,

Vargai vartuose žydi,"

dainuodavo jis, bet dabar vargas visą Lietuvą užliejo. Tas bausis slogutis turės pertikrinti visus, kaip neišmintingas ir kaip pragaištingas yra surėdymas, kurs veda prie karių ir daledžia jas.

Tas turi būti aišku ir tautininkams.

Ar gali jie dabar dėti tiek triuso, kad surinkus milžinišką sumas pinigų statymui tautos namų ir panašų įstaigų, nepasirupinę pralalinti pavojaus, kad vienu šios gadynės kanuolės šuviu jie bus paversti j griuvėsių kruvą.

Juk kaip menkas rodosi šioj karės vėsuloj dar taip neseniai buvęs svarbiu agitavimas uki-

ninkų organizuoti bendrą savo produktų pardavimą ir trašų laukams supirkimą, kada dabar visi laukai išmindžioti ir apleisti.

Mes irgi atname protestus prieš miestų tarybas dėl jų nesirūpinimo apsaugojimu Vilniaus Gedimino kalno ir Kauno miesto bokšto...

Kaipgi smarkiai mes turime dabar protestuoti, kada čiel mūsų miestai gali būti sunaikinti, kada ant visos Lietuvos skraido smėklos bado, vargo ir mirties!

Mes visi, kurie trokštame gerovės Lietuvos dirbančiam liaudžiai, turime dabar pasmerkti ant visados tokį surėdymą, kuris pagamina progas išsiplėtojimui didžiausios pasaulyje nelaimės—karės. Musų visų lietuvių šauksmu šioj valandoj turi būti —SALIN KARĖ!

Cenzoriaus Sapnas

(Vertimas)

Dar suvis neseniai Ivan Ivanovič, cenzorius daugelio laikraščių, nežiurint savo senatvės, džiaugėsi žydinčia sveikata. Bet keletu paskutinių savaičių jisai labai atsimainė. Anfisa Nilovna, pati Ivan Ivanovičiaus, dar nesena moteriškė, žiurėdama į kasdien besimainantį vyrą Ivaną Ivanovičių, nuolat liesėjiantį, į veidą apdengtą geltonomis dėmėmis, pagalios ir į jo neatidumą ir kas syk didesnį nusiminimą, išsielvaratos tik rankas laužė.

— Kas gali pasidaryti iš padoraus vyro!

Ir spaudama ant grindų pridurdavo:

— Lepšė kokia, o ne "statskij sovietnik."

O Ivan Ivanovič kasdien vis darėsi liesesniu, pražuvo jo apetitas, miegas ir jis, pyko — be galo.

Bet ar galima būti ramiu, ar galima ne pykti? Atbėgo, atplaukė kažin kas netikėto, su užė kaip audra, išgriovė viską nepalikant nė pėdsako.

Nelaimingas Ivan Ivanovič vaikšto po kambarį iš kampo į kampo ir nelinksmios mintys rausiasi jo galvoj. Sėdasi į minkštą kedę prie stalo, pakeičia galvą, pažūri į visą eilę bonkučių su raudonu rašalu — ir vis didesnis pyktis jį apima.

Anfisa Nilovna jau kelis sykius atėjo kviesdama paragauti žąsies, iškeptos šventėms, bet vyras arba tyli ir nuduoda kad negirdi, arba atsiliepia:

— Ak, duok man, sene, ramybę! Kas dabar gali mąstyti apie žąsį! Štai čia turi žąsį!

Ir Ivan Ivanovič su pasiutimu griebdavo betvarkę gulinčius laikraščius. Ir kada Anfisai Nilovnai pagalios pasisekė priprašyti vyrą atsisėst prie stalo, Ivan Ivanovič net atydos neatkreipė į švenčių pietus, ir tik kada tylėdamas išgėrė kelis stiklelius degtinės, biskį atsigavo. Užsigėrdamas vynu Ivan Ivanovič mašinaiškai suvalgė beveik pusę riebios žąsies ir vėl sugrįžo į kabinetą.

Ludnai pažūrėjo Ivan Ivanovič į tuščią stalą.

— Našlaiti, tu našlaiti! — mąstė, linguodamas galvą. — Kas buvo ir kas atsitiko?.. Budavo guli čia kruvos mano laikraščių, korektūros... Kiek jų kartais perskaitydavau ir kiek išbraukydavau!... O! ta pačia plunksna, tuo pačiu rašalu! Vieną, dvi ne eilutes — bet išstisas špaltas išbraukydavau. Negana to, dar ir redaktorius

Tuo tarpu, kada žmonės skaito karės žinias, godišius spekuliatorius iškelia maisto kainas.

gaudavo vėjo! O dabar: spausdina be jokios cenzūros, be jokios baimės, spausdina ką nori ir nieko.

Ivan Ivanovič paėmė į rankas kokį tai laikraštį.

— O kas čia vėl tokio? — jau garsiai, lyg su kuo kalbėdamas piktai klausinėjo Ivan Ivanovič. — Žengiamasis straipsnis? — Štai turi tamsta žengiamąjį straipsnį...

Ir pagriebęs plunksną Ivan Ivanovič pavilgė ją į raudoną rašalą ir pasiutimu perbraukė kelis sykius straipsnį.

— Araba vėl feljetonas: "Jau užtenka rykščių!" Štai turi. Kas tai yra? "Delko mums duota spaudos laisvė?" Štai delko, štai delko! — ir kaip pašėlęs tēpliojo nelaimingą laikraštį.

Peržiūrėjęs kelis laikraščius ir padaręs tam tikrą pastabą, Ivan Ivanovič liovėsi ir atsisėdo minkštoj kedėj.

Dar neviskas pražudyta — mąstė, — dar nesidžiaukgite! Dar jus, redaktorius ir jus, ponus leidėjus, ir tuos feljetonistus gailma atiduoti į teismą! Bet ką tai reiškia! Ar tai cenzūra? O prie to. Stengies, jieškai, "pagausi" ką; o teismas "neatranda prasikaltimo esybės!" Ir kokia paskui gali būti garbė cenzoriui? Net pabarimų dabar negalima duoti ypatingai, bet tuojaus į teismą!... Eil!...

Ir nelaimingas Ivan Ivanovič nuleido galvą ir užmerkė akis... Jo nuvargusioj galvoj ilgomis eilėmis slenkia atsiminimai... Jis — cenzorius. Tikras cenzorius — pilnoj to žodžio prasmė. "Taip rašyti negalima!" — jį kėlė kalba. — "Kadangi tamsta visuomet rašai vienoj dvasioj, tai turiu pranešti komitetui..." O ten... O ten kreipsis kur reikia — paskui prižiūrėk tamsta savo žmones ir abelnai prižiūrėk laikraščio pakraipą. Nes ir nepajusi, kaip...

Ir prieš Ivaną Ivanovičių stovi koks tai ponaitis, juodu fraku ir žemai lenkiasi. Išsyk Ivan Ivanovič nepažino atėivio, bet įsižiūrėjęs į veidą, prisiminė, kad kur tai jį matęs. Taip, tikrai kur tai jį matė. Tai autorius straipsnio "Jau užtenka rykščių!" kurį jis perbraukė.

Ivan Ivanovič priėmė kiek galėdamas liusesnę pozą ir nusišypojo.

— "Aha, atėjo!" — tarė su dvysioj ir mandagiai paklausė:

— Kuo galiu tamstai patarnauti?

— Jusų Augštenybė išbraukė mano straipsnį po antrašu "Jau užtenka rykščių!"

— Išbraukiau ir pranešiau, kur reikia!

— Bet jusų Augštenybė teiksis gal atkreipti atidą, kadangi dabar turime laisvę žodžio...

— Kąaaa? — suriko Ivan Ivanovič, bet tuojaus prisiminė: "Ne, taip negalima. Iš pradžių o badiu su juo mandagausis, o kada patirsiu, ką jis mano, ką jis mano pradėti, ta ta aš tą ananasą..."

Ir Ivan Ivanovič pradėjo kiek galėdamas mandagiai:

— Gerai... Duokime tam ramybę. Tamsta sakai: laisvę žodžio! Puikiai. Bet kuo prasikalto rykštės, kad Tamsta rašai prieš jas ir dagi tokioj aštrij formoj. Ką tai reiškia: "Salin rykštės!" Kam tas?

— Jusų Augštenybė, atkreipkite atidą į tai, kad kuniškos baumės panaikintos...

— Labai gaila! — Jusų Augštenybė! — juk tai gėda!

— Kokia gėda? Nematau tame jokios gėdos. — Kaip tai?

— Taip nematau tame gėdos... Atbulai, net naudą. Visai kitokiu pasilieka žmogus po nuptakimo rykštėmis... Yra tai, taip sakant jo atgimimas.

— Ar Jusų Augštenybė tą kalbata rimtai?

— Visiškai rimtai... Netik nauda iš to, bet ir malonumas...

A tai tas teisybė? — paklausė nusišypsodamas feljetonistas ir reikšmingai pažūrėjęs, kumstelėjo alkune Ivaną Ivanovičių.

Ivanui Ivanovičiui nemalonus buvo toks familiariškumas, bet jisai susilaikė ir nuleidęs akis atsakė:

— Tai yra mano giliausias persitikrinimas.

Ir staigu atsitiko kažin kas netikėto.

Kada Ivan Ivanovič pakėlė akis, tai tas feljetonistas, bet dabar jau net nebe feljetonistas — bet lyg velnias, kuriam iš po frako kyšioj rykštės, mefistofeliškai šypsodamas ištiesė rankas, kviesdamas atsigulti ant lovos ir tarė:

— Meldžiu...

— Bet kam tas? — laikydamas už kedės paklausė Ivan Ivanovič.

— Kad padarius malonumą Jusų Augštenybei...

Šturpas perėjo per visą Ivaną Ivanovičių.

— Meldžiu Jusų Augštenybė! — toliaus kalbėjo šypsodamas velnias. — Tegul Jusų Augštenybė nusivelka švarką ir kuopatogiasiai atsigula!

— Bet aš nenoriu! — šaukė Ivan Ivanovič. — Nenoriu jokių malonumų.

Kabinetas prisipildė tokių pat ponaitių frakuose. Vienas paskui kitą ėjo į kambarį ir stovėdamai prie Ivano Ivanovičiaus stumė jį prie lovos.

— Meldžiame labai!... Nesidžiuk Tamistal! — Tamistėlės — murmėjo sujudęs Ivan Ivanovič — tai... tai prievarta! Pagalios plakimas rykštėmis dabar panaikintas...

— Labai gaila. Jusų Augštenybė! — šaukė linguodami galyomis feljetonistai. — Juk tai labai naudinga... Žmogus atgimsta...

— Nenoriu jokio atgimimo. Tegul velniai paima tokį atgimimą! — spyrėsi Ivan Ivanovič, užsisėgdamas visus švarko knypkius.

— Tegul Jusų Augštenybė nesipriešina! — šaukė susirinkusieji — meldžiame paskui mus.

Ivanui Ivanovičiui atėjo į galvą laiminga mintis. "Vienatinis išėjimas — tarė sau — jei pasiseks man juos apgauti."

— Ir jisai garsiai suuko: — Tegyvuoja laisvė žodžio!

Bet velniai sarkastiškai šypsodamiesi pamojo tik ranka ir dar energiščiau pradėjo temti nelaimingą cenzorių prie lovos.

Norėjo rėkti, šaukti pagalbos, bet jam užkimsė burną. Prasiėdėjo kova. Ivan Ivanovič pajuto, kad kažin kas nuo jo krinta... Kovojo iš visų spēkų, bet tai nieko nepagalbėjo. Pagalios pajuto kad guli ant lovos ir... užmerkė akis. Kažin kas atsisėdo jam ant sprando. Kitas laikė jį už kojų... Ir tarp peklisko juoko pasigirdo švilpimas rykščių... Ivan Ivanovič susirinkęs paskutines spēkas paliuosavo galvą ir suriko kiek galėdamas garsiau: — Getbėkit! Getbėkit!

Nubudo. Prie jo stovėjo Anfisa Nilovna.

Tegul tave ponas Dievas, Ivan Ivanovič! rėkauji taip, kad visus mums prizadinai. Aš tau sakiau kad ant nakties nevalgytum tiek daug žąsies!... O Ivan Ivanovič apsiliejęs šaltu prakaitu, mėtė neramius žvilgius tai į pačią, tai į savo drabužius. Ir net po dviejų sifonų selcerio vandens negalėjo atsigausti.

— Kaip tai žmogui gali prisispapuoti tokie dalykai!...

Korespondencijos

TARIFFVILLE, CONN.

Pirmos prakalbos.

Rugpjūčio 30 d. šio miesto lietuvių piliečiai parengė prakalbas. Kalbėjo drg. L. Pruseika iš Brooklyn, N. Y.

Pirmiausia nurodinėjo baisesnybes dabartinės karės Europoje, ir kas tą karę surengė, kas iš jų pasinaudoja. Pirminė ir musų tėvynę Lietuvą, kuri dabar yra pačioje liepsnoje. Paskui kvietė visus prie apšvietos, skaitymo knygų ir laikraščių, ir ragino rašyti į darbininkų organizacijas.

Publikos atsilankė pusėtinai pagal skaitlių vietinių lietuvių. \$6.01.

Išlaidų padengimui surinkta Dabar neužilgo manoma parengti kitas prakalbas, ir ar tik nepavyks sutverti L. S. S. kuopelę, nes drg. L. Pruseika paliko dielį įspudį vietos lietuviuose. Smilčius...

RACINE, WIS.

Turbūt niekur parapijonis neturėjo tiek vargo, kiek pas mus. Turėjo savo dievnamį, bet neturėjo kunigo. Per pastaruosius 5 metus parapijonis "iškikino" net du kunigų. Žinoma, karštesni katalikai tuo labai susirupino, kad nepražudytų savo dušų, ir kaip teko patėmyti "Šakėje" net su ašaromis verkia. Bet kažin, ar ir kun. Bimba galės ką gelbėti, nes parapijonis pradeda juodą nuo balto atskirti. Kol neturime kunigo, lietuviai savo tarpe dabar gerai sutinka, nes nėra kas sėtų neapykantą.

Socialist Party lietuviškas skyrius užlaiko savo agentą, kuris užrašinėja visus darbininkiškus laikraščius be jokio nušomčio. Amerikos lietuviški laikraščiai pareina čia beveik visi, daugiausia "Keleivio" ir "Laisvės"; "Naujienuos" užima trečią vietą, bet jos sparčiai platinasi.

Darbai prastai eina. Pragyvenimas labai brangus. Lietuvių randasi apie 1000. Prie parapijos priklauso 150 išviso.

Racine Perkuvas.

ROCHESTER, N. Y.

Rugpjūčio 23 dieną (vėlai prisiūsta. Red.) čia atsiuvo I. W. W. unijos piknikas, parengtas net trijų lokalų. Šitas piknikas skyrėsi nuo daugelio kitų piknikų tuo, kad jame, apart abelno pasilinksminimo, buvo dar pardavinėjama literatūra ir laikytos prakalbos tokių žymių kalbėtojų, kaip Elizabeth Flynn — organizatorės I. W. W. ir vedėjos Paterson'o streiko ir atstovo italijoniško laikraščio "Tribuna."

Zmoni uprisirinko neperdaugiausia. Piknikas praslinko ir užsibaigė labai gražiai.

24 ir 25 rugpjūčio, jau paminėta augščiau E. Flunn laikė prakalbas ant gatvės. Tuo sykiu ji kalbėjo daugiausia apie pragaistingumą Europos karės ir kvietė darbininkus pro-

testuoti prieš tokias barbariškas žmonių skerdynes.

Klausojų buvo gana dikčiai ir buvo matyt, kad kalbėtojų žodžiai padarė įspudį į juos.

Rugpjūčio 27 dieną čia atsiuvo civiliškos vestuvės draugo K. J. Vaivados ir p-lės A. Kviklutės. Draugas K. Vaivada yra plačiai žinomas tarp vietinių lietuvių kaip gabus kalbėtojas ir jau nemažai pasidarbavęs kaip L. S. S., taip ir abelnai darbininkų judėjimo labui. P-lė Kviklutė, o dabar Vaivadienė, žinoma kaip gabi artistė ir deklamatorė. Norėjęsi tikėti, kad juodu ir toliaus darbuosis, kaip ikišiol.

30 d. įvyko bendras beveik visų draugijų bei kuopų susirinkimas, kame buvo svarstyta, kaip šelpti lietuvius, kurie nukentės nuo Europos karės. Tapo išrinktas komitetas, kuriam pavesta išdirbti veikimo planas.

Kriaucių dirbtuvėje "August Brother Co." streikas vis dar tebesitęsia. Tik streikuojančių skaičius sumažėjo, kadangi nekurię darbininkai į kitas dirbtuves įstojo. Streikuojančių yra dar apie 120, bet vargiai galima tikėti, kad streikas butų laimėtas.

P. E. Rožauskutė.

NEPAPRASTAS DIDELIS

ISVAŽIAVIMAS!

kurį rengia

Antrasai Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Kuopų Apkritis

Prie kurio priklauso lietuviai iš Illinois, Wisconsin, Indiana, Michigan ir Iowa valstijų, ir išvažiavime dalyvaus 25,000 lietuvių.

Šitas išvažiavimas įvyks rugpjūčio 6 dieną 1915 m. ir atsiubus LEAFY GROVE (Wilow Spring, Ill.), tuo tikslu, kad nuimti Illinoisaus ir aplinkinių valstijų lietuvius ant krutamų paveikslų. Tą darbą atliks žinomas išdirbėjas p. A. T. Račiūnas iš New Yorko. Vėliaus paveikslai bus rodomi po visą Ameriką ir Lietuvoj. Kas tą dieną dalyvaus, bus nuimtas ant filmų ir pasiliks amžinai gyvu atminimu, kad po šimto metų mūsų amiai galės matyti kaip mes išrodėm rugšėjo 6 d. 1914 m., kaip jau daugeliui teko matyti paveikslus iš Lietuvos.

Programo dalis

1. Išryto 11-tą valandą bus imti paveikslai ant Chicagos rubėžiaus (City Limit, kada susirinko didelis burys, lipant į Joliet karus.

2. Bus imti ant Kean Ave., lipant iš karų prie Leafy daržo.

3. Bus imti automobiliu, kurie bus pasipuošę su lietuvių ir Amerikos vėliavomis ir kiti tinkami dalykai ant viešklio važiuojant į kapines,

4. Bus imtos draugijos su vėliavomis. V. Birutos Draugija žais visokius žaislus, ir podraug dalyvaus daugelis Chicago chorų, grajs didžiausias Benas, kalbės žymiausi kalbėtojai, daržas bus papuoštas. Tai bus pirmas šių valstijų lietuvių tokios rūšies išvažiavimas.

P. S. Iš visų Chicagos dalių važiuokit Archer ave (City Limit) ant Joliet linijų, bus gauta extra karų.

Įėjimas į daržą 25c vyru su motere ir gaus knyga, kurioje tilps kita programo dalis.

Pasarga. Jeigu ištisą dieną lytu, o ant rytojaus butų gražu, tad tas darbas butų atliktas 7 d. (Labor day).

Rengimo KOMITETAS.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address, Naujienos, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year 6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje Eina iš Chicago kasdien, išskiriant Nedėdienius.

Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:

Chicagoje—per išnešiojimus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams 6.00; pusei metų \$3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00

Pusei metų .. \$3.00

Dviem mėnesiam .. \$1.00

Europoje, metams .. \$7.00

Pavienių dienraščio numerų kaina 2c.

Adresas: Naujienos, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

PO MENESIO KARES.

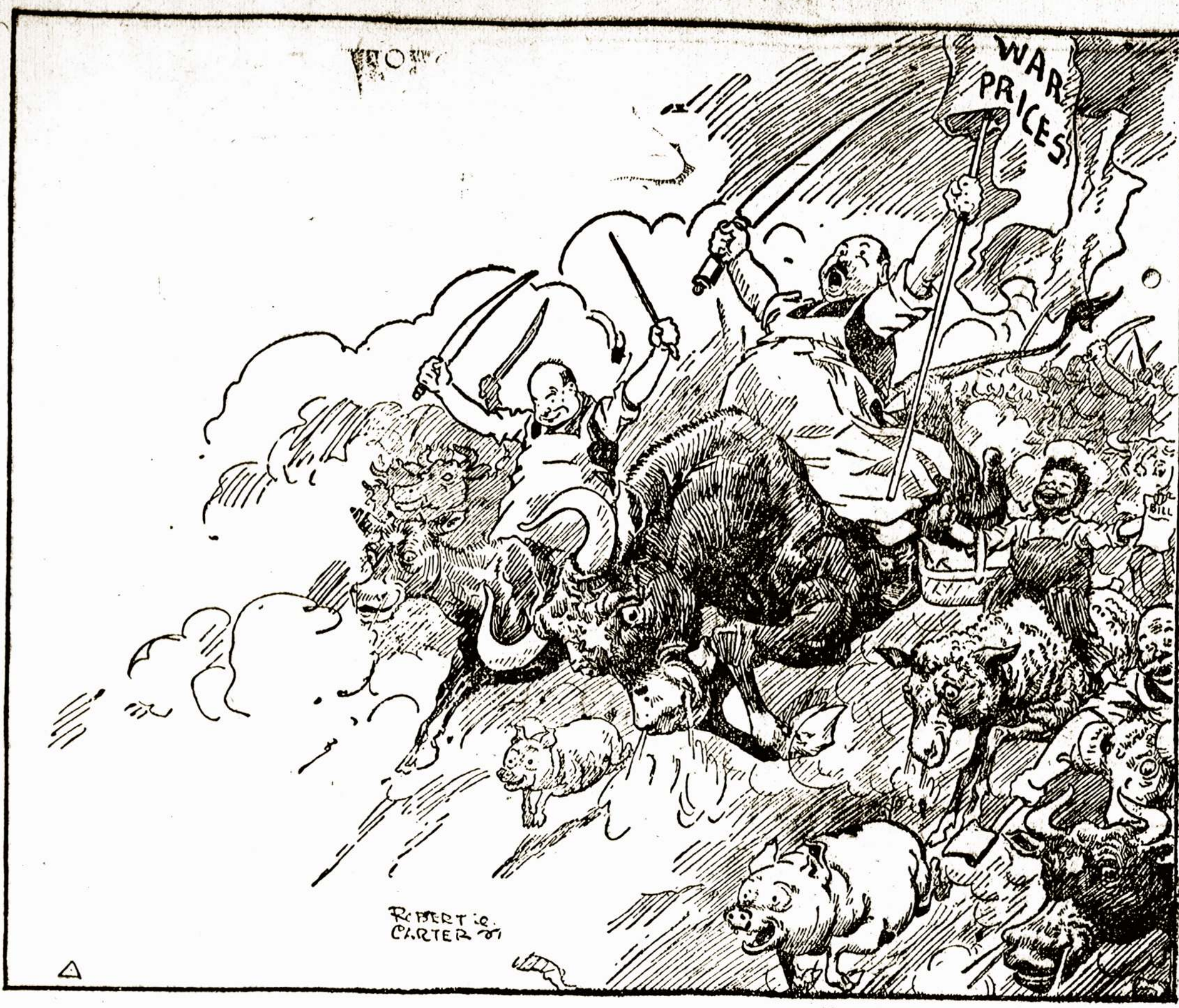
Vokietijos ambasadorius Washingtono, grafas Johann von Bernstorff išsireiškė viešai, kad Vokietija esanti pagatava tuoj pradėti taikos tarybas su savo priešais. Ji pasiekusi savo tikslo. Suvienytosios francuzų ir anglų armijos tapusios sumuštos. Vokietija dabar galinti paršaukti savo kareivius atgal, nes ji neketinusi ir neketinanai užkariauti svetimų žemių.

Kad taikos balsai pasigirdo pirmiausia iš vokiečių pusės, tai yra visiškai naturalis daktas. Neveizint atlaikytų didelių pergalių, Vokietija visgi negali turėti vilties laimėti karę, jeigu ji užsitęstų ilgesnį laiką. Didžiausia josios spēka, šale Kruppo armotų, yra greitumas ir smarkumas užpolimo. Ji greičiau sumobilizavo savo kariuomenę, negu Rusija ir Francija, ri ji įstengia spraciau ją kilnoti iš vietos į vietą, taip jogei kiekvienam susirėmime su priešu ji ikišiol galėjo pastatyti prieš jį visuomet didesnę spēką.

Ačiu tobulai savo kariuomenės organizacijai ir geriems susinešimo keliams, Vokietija su spējo užduoti baises smugius francuzams ir anglams ir kartu sumušti žymų rusų avangardą Rytinėje Prusijoje. Bet ilgainiui šansai gali atsimaityti. Rusija nors ir išpalengvo vis delto su savo skailingais pulkais slenka iš rytu pusės. Francuzai taip pat daro, ką gali, kad pastačius po ginklu visus kas tiktai pajėgia ji vartoti; francuzams į pagelbą važiuoja vis daugiaus kareivių iš Anglijos. Tuo tarpu vokiečių armijos, indamos tvirtovę po tvirtovės, be abejonės, žudo baisybės žmonių.

Po kiek laiko todėl, jeigu taip eity dalykai toliaus, tai Vokietija su savo talkinike Austrija atsidurtų tarp tokių galingų priešų spēkų, kad nepajėgtų atsilaikyti prieš jas.

Bet tai dar ne visa. Ne mažiaus kaip priešų kariuomenės ant sausumos, Vokietijai yra pavojingi ir jų laivynai. Angliją nuveikti ant vandens Vokietija negali nė svajoti. Ji viešpataudama ant jurių, Angliją užkerta Vokietijai kelius prie tų šalių, kuriose ji gautų parduoti savo prekes ir nusipirkti maisto žmonėms ir medžiagų dirbtuvėms. O be tų dalykų Vokietija, kaipo pramo-

—Kessler in New York Evening Sun.

Biznierių pasiutimas kelti kainas ant visko karės laiku.

ninga valstybė, negali ilgai gyvuoti.

Taigi, jeigu karė užsitęstų, Vokietijai būtų pražuvimas. Ji priversta yra daryti taip, kad apsidirbus su savo priešais kaip galint greičiaus. Delto ji ir užpuolė tokiu pašėlusiu smarkumu Francija, mindziodama visa, kas tiktai mėgino pastoti jai kelią.

Vokietijos plenas iš dalies išsipildė. Ji šiandien jau beveik turi savo rankose Francijos sostinę. Grasinama išgriauti Paryžių, ji gali versti Franciją laikyties ir diktuoti jai taikos sąlygas.

Grafas Bernerstorff išsireiškė viltį, kad Vokietija susitaikytų su Rusija, jeigu tiktai norėtų taikos Francija. Mušties su Rusija, kuomet priešas iš vakarų pusės padėsia ginklus, jai nebusi jokios prasmės.

Sitas Vokietijos pasiuntinio užreiškimas skamba labai keistai. Vokietijos valdžia visą laiką tvirtino, kad ji einanti į karę tiktai tuo tikslu, kad apgynus save ir Austrija nuo Rusijos. Karės smugiai turėjo krypties prieš barbarišką šiaurių milžiną, kurisai grasinąs sutrypli ir pavergti kulturingas vakarų Europos tautas. Vardan kovos su tuo barbaru visi žmonės be partijų skirtumo Vokietijoje ir Ausrijoje sutiko remti valdžią, aukaudami savo gyvastis ir turį.

Vienok karė nuėjo visai ne tuo keliu. Vietoje į rytus, vokiečių generolai nuvedė savo kareivius į vakarus. Rusų kariuomenė, beveik nesutikdama rimto pasipriešinimo, įsiveržė į Prusiją, o vokiečiai tuo laiku visus savo pekliskus žudymo įnagius pavartojo prieš francuzus, aplaistė jų kraujų ir apklojo jų lavonais kone pusę ju šalies ir dabar jie rengiasi paversti apdegusių griuvėsių kruvą pačią jos širdį, Paryžių. Su Rusija Vokietija neatsisako taikyties, nors da ikišiol neišvyti iš prūsų žemės Rusijos kazonakai, bet, kad taika galėtų įvykti, ji reikalauja iš Francijos pusės visiško nusilenkimo ir nusizeminimo.

Vokiečiai kariavo ikišiol prieš Franciją ir ikišiol tiktai Francija (kartu su Belgija) yra pralaimėjusioji šalis.

Kaikurie žmonės spēja, kad tokį tikslą Vokietijos valdžia turėjusi iš-pat pradžių. Vokietijos militarizmas matęs savo priešą ne despotiškoje Rusijoje, bet kulturingoje savo vaka-

rių kaimynėje. Jisai norėjęs sutriuškinti Francijos pajėgas, kad paskui su Rusijos carizmu pasidalinus viešpatavimą Europoje.

Ar taip išties yra, kas gali šiandie tikrai pasakyti! Vienok, jeigu Vokietijos valdžia ir nebūtų ėjusi sužinai prie to tikslo, tai dar taitai nereikštų, kad ji negali jojo pasiekti. Tokiuose milžiniškuose istorijos aktuose, kaip dabartinė Europos karė, išanksto sugalvotieji plenai didelės vertės ir neturi. Daug daugiau, negu jie, sveria čia tikrieji gyvenimo reikalai, kurie dažnai priverčia žmones daryti tą, ko jie išanksto visiškai nepermatė ir net nenorėjo.

O kad kariaujančios valstybės turi reikali, kurius pūnai atatikę augščiaus nurodytasai budas karės užbaigimo, tai nėra abejonės.

Vidurinės politikos žvilgsniui imant, Vokietija neturi didelio išrokavimo stengties butinai nuveikti Rusiją, lyginai kaip neturi tokio išrokavimo ir Rusija link Vokietijos. Pralaimėjimas bent kurios tų dviejų valstybių dabartinėje karėje, pagidytų joje revoliuciją, kuri atsilieptų ir ant antros valstybės. Ažuot stengusis sumušti savo kaimynę, ir Vokietijos ir Rusijos valdžioms būtų daug patogiaus abiems išeiti "garbingai" iš šito konflikto, o paskui gal ir sutartį padaryti tarp savęs. Kada suvienytų kaizeris su caru, tai juodu, vienas antrą remdami, galėtų šimtą kartų pasekmingiau kovoti su savo "viduriniais priešais," su darbininkų judėjimu.

Toliaus, susivienijimas Vokietijos su Rusija suteiktų jom dviem hegemoniją (viešpatavimą, vadovavimą) ne tiktai Europoje, bet ir visame pasaulyje. Nesirastų tokios spēkos, kuri galėtų jom priešintis. Prieš juodvi turėtų nusilenkti net ir didžioji Anglija, kuri šiandie, ačiu galingam savo laivynui, yra nepergalima.

Jeigu Vokietija susitartų su Rusija, sumušus Francija, tai jai neberekėtų tiek daug rūpinties sausumos kariuomenė; ji galėtų visą savo energiją padėli ant statymo laivų ir tuo budu pasivyti didžiausią savo konkurentę Angliją arba gal ir pralenkti ją....

Žodžiu, visiškai nėra negalimas daiktas, kad tame momente, kada Vokietija galės padiktuoti taikos sąlygas Francijai,

ji nutars paliauti kariavus ir su Rusija, taip jogei tas triukšmingai paskelbtasai žygis prieš Rusijos barbarizmą, pasibaigs tiktai sunaikimu kulturingos, humaniškos Francijos šalies.

Jeigu įvyktų taika Europoje tokiu budu, kaip paskelbė oficialis Vokietijos atstovas Suvienytose Valstijose, tai dabartinė Europos karė pasiektų visai ne to, ką žadėjo Vokietijos valdžia, šaukdama savo piliečius prie ginklo. Ji pasibaigtų baisesiu smugiu Europos civilizacijai ir negirdėtų ligišiol barbarizmo sustiprinimu.

Nors rusų kariuomenė Prusijoje ir buvo smarkiai sumušta, palikdama dešimtis tukstančių užmuštų ir sužeistų ir dar daugiau pakliuvusių nelaisvėn, bet, kiek galima spręsti iš telegramų pranešimų, ji dar daugiau nuostolių padarė Austrijai, o jos kazakai tebėra Prusų žemėje.

Šitie, palyginamai gal ir neperdaug dideli Rusijos pasisekimai, visgi pakėlė jos kariuomenės vardą, kuris buvo žemai nupuoles po karės su Japonija. Susitaikius su vokiečiais tuomet, kuomet jos kareiviai dar tebėra jos priešų žemėje, ji pagrįstų iš karės lauko, kaipo pergalėtoja. Carizmas po to pasidarytų daug tvirtesnis, negu buvo ikišiol, ir revoliucionieriams būtų paskui sunku kovoti prieš jį.

Iš antros pusės, francuzų pralaimėjimas karėje sustiprintų ir pas juos atzagareiviskus elementus.

Zmonys gerai pažįstantys Francijos santykius, sako, kad nebūtų perdaug nuostabu, jeigu po dabartinės karės vėl sugrįžtų Francijon—monarchija. Neuzsiganėdinimo dabortine respublikos valdžia Francijoje jau ir dabar yra gana daug, ir diena iš dienos tas neuzsiganėdinimas vis auga. Galima įsivaizdinti, kokio laipsnio jisai pasiektų tada, kada Francija būtų priversta pasiduoti vokiečiams! O francuzai yra tokie žmonės, kurie greitai užsudega i rneatidėlioja bausmės tiems, kuriuos jie skaito savo nelaimiųjų kaltininkais.

Francijoje dar šiandie nėra išnykusios royalistų ir bonapartistų partijos. Jos visuomet stengėsi pakenkti respublikai, kur tiktai galėjo. Bet patogesnes sąlygas agitacijai prieš respubliką, kaip šiam momente sunku ir įsivaizdinti, kada ant respublikos kariuome-

nės puola, vienas smugis po kitu.

Susivienijimas Rusijos ir Vokietijos despotizmo ir žuvmas Francijos respublikos — štai kokias pasekmes gali atnešti dabartinė Europos karė.

Karė gali sustiprinti Europos reakciją, bet ji negali padaryti josios amžina.

Darbininkų klesą yra šiandie taip skailinga ir taip susipratęs, kad ilgą laiką laikyti ją vergijoje neįstengs jokia galybė, net ir Rusijos caras susivienijęs su Vokietijos kaizeriu.

FERDINAND LASSALLE.

Keletas dienų atgal, 31 d. rugpjūčio, suėjo lygiai penkiasdešimt metų nuo mirties vieno didžiausių ir prakilniausių asmenų žmonijos istorijoje — Ferdinando Lassall'o (iš-tark Lasalio). Jisai buvo didis darbininkų vadovas, kuris pirmutinis pažadino plačiąją darbo žmonių minią prie savarankiško politiško veikimo.

Ant visuomenės arenos Ferdinandas Lassalle'is pasirodė pradžioje šešiasdešimtųjų metų pereiname šimtetyje, tuo laiku, kuomet Prusų buržuazija varė smarkią kovą su Bismarku už konstitucijines teises. Aštrus ir brutališkas Bismarko elgimasi taip suezino laisvesniusius buržuazijos slouogsnius, kad jie nekartą grasinavo jam ginžluotu sukilimu. Ir ta buržuazija manė, galinti padaryti revoliuciją, nes rinkimai jai rodydavo, kad su ja eina didžiama žmonių.

I šią kovą įsikūso Lassalle'is. 1862 m. Prusijos darbininkai rengėsi padaryti visuotiną savo kongresą Leipcige. Komitetas, kurio uždavinys buvo tą kongresą sušaukti, atkreipė savo domą į vieną Ferdinanda Lassalle'o brošiūrą ir nutarė išdėstyti jam laisšką ir prašyti jo išdėstyti savo pažvalgą į darbininkų judėjimą ir tas priemones, kuriomis jisai turi naudoties; ypatingai komitetas norėjo patirti Lassalle'o nuomonę apie darbininkų susisėlpimo draugijas. Lassalle'is išpildė komiteto prašymą ir 1 d. kovo 1863 m. išleido brošiūrą "Atdaras atsakymas į laisšką" (Offenes Antwortschreiben), kurioje jisai nurodė, ką turi daryti darbininkai, kad paliuosavus save. Šituo raštu ir prisidėjo socialistiškas Lassalle'o veikimas, kurio pasekmė buvo ta, kad Vokietijoje įsikūrė "Visuotinas vokiečių darbininkų susivienijimas" 23 d. gegužės 1863 m.

Progressivei Vokietijos buržuazijai nepatiko Lassalle'o darbas. Viena, Lassalle'is paragino darbininkus dalyvauti politikoje, bet kaipo savarankę partiją, o ne kaipo buržuazijos uodega. Progressive buržuazija matė, kad jeigu darbininkai paklausys Lassalle'o patarimo, tai bus po visos jos galybės. Ir ji todėl apšaukė jį vienybės ardytoju ir atzagareivies Bismarko politikos agentu. Antra, buržuazija labai įširdo ant Lassalle'o užtai, kad jisai paaiškino darbininkams, kaip juos išnaudoja buržuazija ir

kaip jie turi su tuo kovoti.

Svarbiausi punktai programo, kurį pasiūlė Lassalle'is darbininkams buvo visuotinas balsavimas ir produktivės bendrovės (y. y. bendrovės, kurios steigia fabrikuos, dirbtuves ir t.t.), kurias jisai patarė steigti pagelba valdžios. Steigimas produktivių bendrovių tečiaus dar nebuvo jo nuomone galutinas darbininkų judėjimo tikslas; jisai žiūrėjo į jas tiktai kaipo į laikiną pereinamą priemonę. Neskaite galutinio tikslo jisai nė visuotinojo balsavimo, bet jisai dėjo ant jo daug svarbos, nes, jo nuomone, darbininkai, naudodamiesi juo, gali pasiluosuoti nuo savo ponų globos, gintami savarankiškai savo reikalus.

Tame, kad Lassalle'is išmokino darbininkus veikti savarankiai, kaipo atskira, nepriklausoma klesą, ir yra nemirštamasis jo nuopelnas prieš darbininkus.

Ferdinandas Lassalle'is varė agitaciją žodžiu ir raštu. Ji tęsėsi labai trumpai. 1864 m. rugpjūčio mėnesio pabaigoje jisai buvo nušautas duelyje (dvikovyje); bet jis padarė gilia intekmę į darbininkų judėjimą. Jo kalbas ir brošūras da ir šiandien plačiai skaito darbininkai Vokietijoje ir kitose šalyse, nes daug minčių išreiktų jose nepaseno ir į penkiasdešimt metų. Vienas indomiausiu jo veikalų "Kas yra konstitucija" — yra išverstas ir į lietuvių kalbą.

Skaitytoju Balsai

KAS TURI SELPTI NUKENTĖJUSIUS?

"Turime gelbėti Lietuvą" — po tokiu antgalviu pradėjo tilpti "Naujienose" straipsniai, delei kilusius Europoje karės. Mano nuomonė, kad ne. Pagalba turi būti iš valstybės ir piniguočių: kam reikalinga ta karė, kas ją parengė, tas turėtų duoti ir užlaikymą našlėms ir našlaičiams, nukentėjusiems nuo karės, bet ne darbininkai.

Visokie ponai iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje atsisaukia, kad turime del Lietuvos gelbėjimo sušaukti bepartiviską lietuvių suvažiavimą, kur būtų viskas apsvarstyta. Norima, kad suvažiuoti klerikalai, tautininkai ir socialistai. Partiviskumą žeminti nors valandėlę negalima iš socialistiško atžvilgio.

Tik patriotams ir Bažnyčios pasekėjams reikalingos karės. Bo patriotai nori užkariauti naujų priekiaiviečių, o Bažnyčia, nors gieda "Apsaugok mus, Viešpatie, nuo bado, ugnies ir vaimos," bet šventina kareivių ginklus ir liepia klausyti valdžios, kuri veda žmones į skerdynes.

P. T. Grigaliunas.

PETROGRADAS (Peterburgas), Sept. 4. — Du milionu rusų kariuomenės, kurios frontas nusitęs ant 250 mylių, nuo Zamost, Rusijos Lenkijoj iki Sušavės, Austrijoje, atmušė austrų-vengrų spēkas, padarydama joms daug nuostolių, kaip praneša generalis rusų štabas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Jonui Džugei. Netinka. Juozui Mokolai. Neįskaitomas raštas, negalime suvartot. J. Blažiui. Neaiškiai parašytos skaitlinės ir vardai, todėl negalėjome suvartoti. Skurdžiui. Rašymas apie tokius žmones tiktai išgarsintų jų vardą. Nedėsimė.

Baimė.

(Žiur. nr. 50.)

Dabar papasakosiu apie ant-
rą atsilikimą.

Tai buvo perėitą žiemą vie-
name siaur-rytės Francijos mi-
škų. Vakaras atsilinko dviem
valandom ankščiau nei pa-
prastai—taip labai dangus bu-
vo apsiniaukęs. Mane vedė, ke-
liui parodyti, ukininkas; jis ė-
jo šalia manęs siauru takeliu,
besivingiuojančiu tarp augščių
pušų, kuriose užėkaukė įsi-
smarkavęs vėjas. Viršuminių
prolarpiais buvo matyt nejuo-
kus, sudrįskę debesiai, lekian-
tys tartum nuo kokio pavojaus.
Kartais, vėjui dar smarkiau
antšokus, visas miškas dejavo-
verkė ir linko vienon pusėn.
Man darėsi šalta, nežiurint,
kad būvau šiltai apsitaisęs ir
ėjau pusėtinai sparčiu žingsni-
niu.

Manęs laukė vakarieni ir na-
kvyne miškasargio namelyj,
kurs turėjo būti jau netoli. E-
jau ten medžioti.

Mano vedėjas kratas nuo
karto pakeldavo galvą augš-
štyr ir niurzgėjo: "Baisus o-
ras!" Paskui jis papasakojo
man apie žmones, pas kuriuos
ėjome. Tėvas dveji metai at-
gal užmušęs vagį ir nuo to lai-
ko esąs labai suniuręs, tartum
atsiminimui jį kankintų. Su
juo kartu gyveną du vedusiu
sunu.

Tamsa buvo neapsakoma.
Nieko negalėjau matyt nei pry-
šakyj, nei užpakalyj, nei aplū-
kui, o vėjo supamos, blaško-
mos medžių šakos nepaliauda-
mos užė, gaudė. Pagalios pa-
mačiau žiburėlių, o mano vedė-
jas greitai susigraibė durų.
Jam pabarškinius, viduj pasi-
girdo klaukus moterų riksmas.
Paskui kurčias vyriškas bal-
sas paklausė:

— Kas ten?

Vedėjas pasisakė, kas esąs.
Inėjome vidun. Vaizdas, kur-
rį čia pamaciau, amžinai pasi-
liks mano atminty.

Senyvas vyras, jau pražilęs,
bepročio akimis ir užtaisytu
šautuvu rankose, stovėdamas
vidurastėj laukė mudvieju, tuo
tarpu kaip du milžiniški ber-
niokai, kirviais apsiginklavę,
sergėjo prie durų. Tamsiose
grinčios kertėse pastebėjau dvi
moteriški: jiedvi klupėjo, vei-
dais nusisukusios į seną.

Pasiaiškinome, kas esą. Se-
nis pasislėgė šautuvą prie sie-
nos ir paliepė palaisyti man
kambarį. Paskui, kadangi mo-
teris nesijudino iš vietos, įsai-
rusčiai pasakė man:

— Matote, tamsta, šią naktį
sukanka lygiai dveji metai,
nuo tos dienos, kaip aš užmu-
šiau žmogų. Pernai jis buvo
atėjęs pas mane, vadinosi ma-
ne... Aš laukiau jo ir šiąnakt at-
einant.

Paskui dar pridūrė balsu,
kuris privertė mane nusišypsoti:

— Tai, matote, del to mes
šiandien truputį susirupinę.

Ėmiau raminti juos, kiek ga-
lėdamas, ir džiaugiaus atvy-
kęs, lyg tyčia, tą vakarą, kad
pamačius, kaip žmonių niekli-
kystė ir prietarai įvarė juos į
neapsakomą baimę. Papasa-
kojau jiems keletą istorijų, ir
tuo būdu pavyko man beveik
visus juos nuraminti.

Prie pakuroš, galvą ant pir-
mutinių kojų pasidėjęs, miego-
jo pusiau apžėlęs kudlotas šu-
va, vienas tų šunų, kurių snu-
kiai primena mums tulų pažys-
tamų žmonių veidus.

Lauke siautojo audra, dau-
žėsi į namelio sienas, ir pro-

siaurą langelį šalia durų, žai-
bams smarkiai žaibuojant,
mačiau, kaip ji lankstė ir blaš-
kė medžius.

Nežiurint visų mano besi-
stengimų, mačiau, kad jie vis
delto kaip ne savi, kad jiems
begalo baugštu, ir visados, ka-
da tik aš paliaudavau kalbėjęs,
jie ausis intempė klausė, gaudė
neaiškius tolimus garsus.

Pailsęs žiūrėti į visą tą jų be-
jokios priežasties baimę, aš jau
buvau besirengias eiti gultų,
kaip štai senis staigu pašoko
nuo kedės, patvėrė vėl savo
šautuvą ir ėmė, drebėdamas,
vapėti:

— Aš girdžiu... girdžiu! Atei-
na! Tai jis! Tai jis!

Abidvi moteriški kertėse vėl
suklupo ant kelių; užsidengu-
sios veidus delnais, o sunys pa-
sigriebė kirvius. Buvau be-
bandęs vėl juos raminti, bet ve-
niegojęs šuva staigu pabudo;
galvą pakėlęs ir kaklą ištiesęs,
žiūrėdamas savo žilbėmis ži-
burin jis taip klaikiai sustau-
gė, kad dągi man nyku pasida-
rė. Dabar visų akys buvo at-
kreiptos į šunį. Jis stovėjo,
nesikrutindamas. Jis tartum
butų ką mačes, ko kiti nemato,
nežino, o tai, ką jis mato, tur-
but begalo baisus, nes stebil-
jos į jį kuprą pastatęs, plaukus
pašiaušęs, ir staugė.

Senis visai nublanko. Šnab-
zdėjo:
— Šuva jaučia jį! Matyt,
kad jaučia! Jis buvo čia, kai
aš jį užmušiau!

Abidvi moteriški, nebesit-
tverdamos, pradėjo garsiai
raudoti, šuva dar labiau staug-
ti.

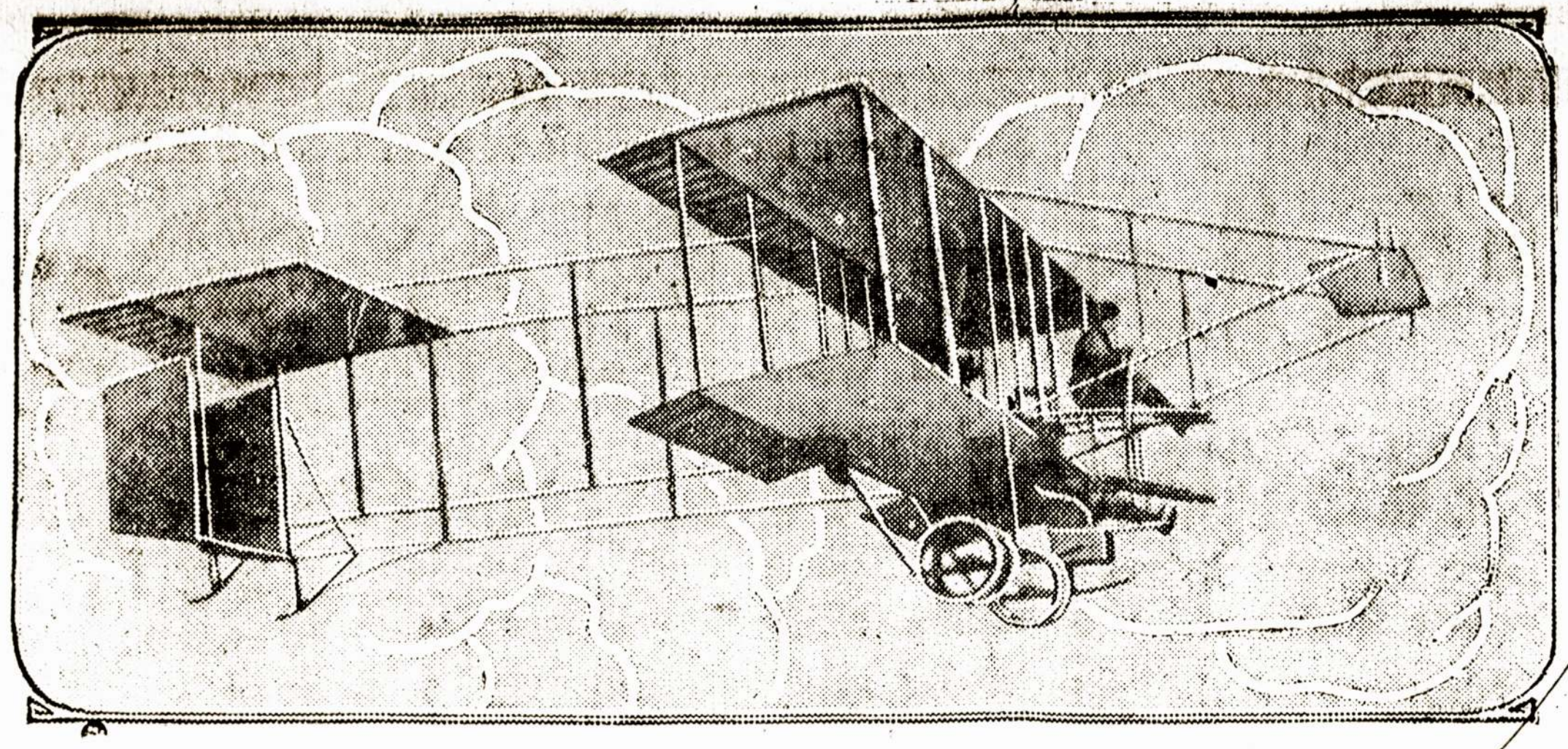
Mane šiurpuliai nupurtė. Ta-
sai žvėris, tokioje vietoje, tokiu
laiku, tarp tų iš proto išėjusių
žmonių — reginys ištikrųjų
buvo kraupus.

Per ištaisą valandą šuva staug-
gė, iš vietos nesijudindamas,
tartum užburtas. Šaltas
prakaitas mane išpylė. Sie-
lon ėmė veržties nežinoma bai-
mė. Baimė ko? Ar aš ži-
nau. Baimė, ir gana.

Sėdėjome, iš vietos nepasi-
judindami, vos gyvi, laukdami,
kad ve staigu atsiliks kas nors
baisus, intemptomis ausimis,
smarkiai plakama širdžia,
krupčiodami visu kumu ma-
žiausiai kam-nors subrazdėjęs,
sučiuožęjus. Šuva pradėjo da-
bar vaikščioti po grintelę, uos-
tydamas pasieniais ir neja-
liaudamas staugti. Ir tasai
žvėris mus ištirųjų kuone iš
proto varė. Tada ukininkas,
kur buvo su manim atėjęs,
puolė ant šuns, pastvėrė jį už
pakarpos ir, džiausiu intuzi-
mu ir baimė, prasivėręs duris
išmetė jį laukan.

Suva tuojaus nutilo. Mus
dabar, pasilikusius viduj, ta-
vykusi tylą ėmė dar labiau slo-
ginti. Staigu visi kruptelėjo-
me: kažikas, buvo girdėt, slan-
kioja pasieniu, atkreiptu miš-
ko pusėn. Paskui atėjo prie
durų, palengva pagrabaliojė a-
pie jas, ir atsitraukė. Valan-

Anglijos apginkluotas aeroplanai

dėlę nieko nebebuvo girdėt.
Paskui vėl sugrįžo ir vėl ėmė
palengvėle grabalioties apie
sieną; krapštelė, kaip vaikai,
kad krapšto nagais. Ir stau-
gu siaurame šalia durų lange-
lyj pasirodė galva,—visai bal-
ta galva, degančiom, kaip lauki-
nio žvėries, akim. Iš nasrų
išsiveržė kažikoks neaiškius
graudus garsas.

Viduj pasigirdo bausis trenk-
smas. Senis iššovė. Ir tuo-
jau abudu sunu, akymirkoj
pastvėrė stalą, užstatė juo lan-
gą ir užrėmė indauja.

Kaip mane gyvą matote, ši-
tas šautuvo trenksmas, kurio
aš nesitikėjau, mane taip išgaz-
dino, tokią baimę man įvarė,
kad aš ko-tik neapalpau...

Taip išbuvome iki išauštant,
negalėdami pasijudint, negalė-
dami žodžio ištartį, apmirę, už-
tirpę kokioje tai neišaiškina-
moje beprotystėje.

Tik, kada pro langinčs ply-
šį ėmė rodyties blyški dienos
šviesa, išdrįsime nuimti ban-
kadą nuo durų ir žvilgtelėti
laukan.

Už durų, palei sieną, gulėjo
negyvas šuva su peršautu sni-
kiu...

Pasakotojas nutilo; paskui
dar pridūrė:

— Tą naktį, kaip matote, ne-
grešė man joks pavojus. O
betgi aš beveilyčiau geriau per-
gyventi išnaujo tas valandas,
kuomet man grumojo tikrų-
tikriausios mirties pavojus, ne-
kaip tą vieną valandėlę, kada
pasigirdo šovimas plaukais
apžėlusin veidam, pasirodžiu-
sin girininko grintelės lange.
(galas.)

Chicago žinios

MOKSLEIVIŲ SEIMAS.

Vakar 11 val. ryte "Aušros"
Svetainėj prasidėjo 3-čia sesija
Lietuvių Moksleivių Susivieny-
mo Amerikoj Seimo. Be
pirmiaus dalyvavusių į seimą
pribuvo dar šie moksleiviai:
A. Gurskis, Chicago College of
Dental Surgery, D. B. Pratapas,
agrikultūros stud. Wisconsin
University School of Pharma-
cy. Svečiai: A. L. Astrauskas
ir J. Gramba — abu mokslei-
viai iš Valparaiso, Ind.

Pirmiausiai buvo svarstoma
"Jaunimo Sapnų" reikalai.
Nutarata padaryti kontraktą su
spaustuvė, duotos insrukcijos
redakcijai, kad daugiaus nesiv-
vėlintų su žurnalo išleidimu.
"J. S." padalinti į skyrius,
įvedant juose įvairumų ir
skyrius.

Nutarata dalyvauti visuoti-
nam lietuvių susivažiavime.
Jeigu susivažiavimas bus Chi-
cagoj ar kur kitur, kur jie iš-
galės pasiūsti delegatą, tuosyk
jį siųs, bet jeigu tas negalima
butų, tai veiks vien "literatiš-
kai." Išrinkta komisija, kuri
rupinsis tuo dalyku. —

Seimas paskyrė tris dovanas
\$5, \$3, \$2. už tris geriausius re-
feratus, parašytus kitam 1916
metų Seimui. Komisija refe-
ratų teismui rinkta slaptu bal-
savimu iš pašalinių intelligen-
tų. Iš nominuotųjų Jurgelio-
nies, Jurgelionienės, Grigaičio,
Ilgaudo, Vidiko, Lallo, Chme-
liausko, Laukio ir Šivisko, iš-
rinkta: P. Grigaitis, Kl. Jur-
gelionis ir Pr. Šiviskas (pasta-
rasis "Draugo" redaktoriui).
Referatai turi būti neilgesni
3,500 ir netrumpesni 3,000 žod-
žių. Temą pasirenka patis ra-
šytojai. Referatai turi būti
prisiūsti ne vėliaus Liepos 1,
1916 m.

Šiandiena seimas pasibaigia,
posėdžiai prasidėjo 10 val ryte.
Svarstoma "Jaunimo Sapnų"
papildinimo klausimas, iškla-
simas niekurių valdybos rapo-
tų ir rinkimai Centralinės val-
dybos.

Gi šiandien vakare Prospect
Bldg., 1152 N. Ashland ave. bus
Moksleivių vakarėlis. Įžanga
visiems dykai. Bus paskaitos,
prakalbos, muzika, etc.

Panedėlyj, darbo dienoj, L.
M. S. A. rengia didelį vakarą
M. Meldažio svetainėj, 2242 W.
23-rd Pl. Programas busias
įvairus, po programui bus šo-
kiai; žaismės, lakiojanti krasa
su dovanomis, etc.

Patartina visiems atsilanky-
ti, ir paremti jų jauną organi-
zaciją.

Vakarykščiam aprašyme sei-
mo įsibrovė klaida, ten pasaky-
ta, kad svečiai seime turi ly-
gias lietas, tuom tarpu išreikš-
tas tik pageidavimas, kad atsi-
lankytų svečiai, bet jokių tie-
sų jiems neduota.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJŲ SAJUNGA RENGIAŠI PRIE SUVAŽIAVIMO.

Vakar Aušros svetainėje bu-
vo Chicago Lietuvių Draugijų
Sajungos delegatų susirinki-
mas, kuriame buvo svarstyta
visuotinojo Amerikos lietuvių
suvažiavimo klausimas.

Delegatą vienbalsiai išreiš-
kė troškimą Lietuvos savyval-
dos. Pripažindami, kad savy-
valdos atsiekimui reikia visų
lietuvių susiorganizavimo, —
kaipo pirmą žingsnį prie to čia
Amerikoj pripažino visuoti-
nįjį Amerikos lietuvių suva-
žiavimą.

Svarstant apie suvažiavimo
vietą, buvo balsų už Pittsbu-
rą, kaip miestą, į kurį būtų
patogu suvažiuoti ir rytų ir va-
karų lietuviams. Tečiau ar-
gumentai už Chicago buvo
svarbesni, ir galutiname balsa-
vime Chicago buvo pripažinta
geriausia vieta suvažiavimui.

Pripažinta, kad tokio svar-
baus suvažiavimo negalima
rengti skubotai ir kad reikia
bent mėnesio laiko prisirengi-
mui prie jo. Todėl nutarta
suvažiavimą šaukti ne anks-
čiau vidurio ateinančio mėne-
sio.

Chicago Lietuvių Draugijų
Sajunga turės dar praplatinga
susirinkimą, kuriame daly-
vaus ir tos draugijos, kurios da-
nėra prisidėjusios prie Sajun-
gos. Šitas susirinkimas bus
šio mėnesio 20 d. Meldažio sa-
lėje.

LIETUVIAI SIAURVAKARI- NĖJ MIESTO DALYJE.

Siaur-vakarinė miesto dalis
gana skaitlingai apgyventa lie-
tuviais. Nors tikras skaitlius
gyventojų sunku pasakyti, bet
aplamai imant yra priskaito-
ma apie 2,000 lietuvių šeimų.
Kad tiek yra, nereikia a-
bejoti, nes čia randasi apie 12 į-
vairių draugijų, klubių, rate-
lių, į kuriuos priklauso gana
didelis skaitlius žmonių. Šv.
Mykolo parapija tikrų narių
turi virš 1,000, o pusė lietuvių
nepriklauso prie jokios bažny-
čios.

Iš pažangiųjų draugijų pir-
mą vietą užima L. S. S. 81 kp.,
kuri labiausiai rupinasi plati-
nimu apšvietos, rengdama prak-
kalbas ir literatiškus vakarus.
Taipgi didelis nuopelnas 81
kuopai priklauso už suorgani-
zavimą ir palaikymą Socialistų
Choro, kuris dabar Chicagoje
užima pirmutinę vietą kaip di-
dumu, taip ir išsilavinimu.

Chicago Lietuvių Savitarpinė
Pašelpos Draugija taipgi y-
ra pažangi; jos tikslas ne vien
tik išmokėjimas pašelpos, bet
ir platinimas apšvietos.

Lietuvių Kriaučių Kliubas
taipgi pažangi draugija, kuri
nors nedaug sykių pasirodė
viešai, bet visgi kelis sykius
rengė prakalbas ir prelekcijas.

Didžio Lietuvos Kunigaikš-
čio Gedimino Draugija yra se-
niausia draugija šioj miesto
dalyj. Ji yra tautinė draugi-
ja, bet apšvieta visai nesirupi-
na, nors ji, teisingiaus sakant,
atskiri jos nariai, savam laike
ir bandė ką nors veikti, bet be
pasekmių, nes visi biznieri-
ai prie jos priklauso, o tiems, y-
patingai saliuininkams, apš-
vieta nerupi.

Rytinės Zvaigždės Kliubas,
susideda iš jaunimo, kurio tik-
slu yra suselpti savo narius
pradedančius šeimynišką gy-
venimą. Nors čia yra keletas
narių, kurie turėtų geresnius
norus ir norėtų platinoti apšvie-
tą, bet del stokos prasilavinii-
mo pačių narių tas darbas ne-
siseka.

Iš bažnytinių tai šv. Cecili-
jos Lietuvių Giesmininkų Dra-
matiška Draugija yra veikliau-
sia, ji palaiko chorą ir rengia
vakarus su perstatymais. Čia
taipgi susiorganizavo "Vyčiai,"
bet kokie jų tikslai ir ką jie
veiks dar nežinia. Kitos, čia
nepaminėtosios draugijos, jo-
kios žymios rolės nelošia vi-
suomenėj, nors ir yra visuo-
niškosios.

Zmonių sugyvenimas drau-
giškas, apšvieta stovi ne ant
žemiausio laipsnio, kiekvie-
nuose namuose yra skaitomi
laikraščiai; daugiausiai skaito
"Naujienas," "Laisvę" ir "Ko-
vą," tečiau visi laikraščiai
žmonių pageidaujami.

Biznierių irgi nemažas skai-
lius, daugiausiai saliuininkų,
valgomų krautuvų ir dvi
laivakorčių agentūros, Kaičio
ir Vabalio. P. Kaitis yra vie-
nas iš pažangiausių lietuvių
šioj miesto dalyj. Nežiurint
kad jis ir biznyj, bet veikia su
pažangiausiais ir aktyviai pri-
sideda prie platinimo apšvie-
tos, nors tas jam kaipo vertel-
gai neretai ir kenkia iš biznio
atžvilgiu.

Politiškos lietuvių pažvalgos
įvairios, kaip ir kitur. Darbi-
ninkai yra palinkę prie socia-

listų, gi biznieri-ai, ypatingai
saliuininkai, prie demokratų.

Čia noriu priminti apie vie-
ną incidentą su V. Nausieda.
Jis užlaiko valgomų daiktų
sankrovą geriausioj vietoj; ne-
prasčiausiai sekėsi uždirbti pi-
nigų ir prieš šv. Mykono baž-
nyčią pasistatė \$16,000 vertės
namą, kuriame apie liepos 1
d. 1913 m. atsidarė saliuonų.
Tuli parapijonis padavė vys-
kupui skundą, kad saliuonas
prieš bažnyčią nėra daleidžia-
mas ir reikalavo, kad vyskupas
ką nors tame dalyke veiktų.
Pagal vyskupo reikalavimo
miesto majoras uždarė saliuo-
nų.

Kadangi saliuono atidarymas
nemažai lėšavo pinigų, Nausie-
da apskundė miestą į teismą,
reikalaudamas atlyginimo.
Tuo pačiu laiku bandė
atgauti daleidimą atidaryti sa-
liuoną slapta susitaręs su Stan-
ley Kunz, lenkų aldermanu 16
wardo. Jisai už \$250.00 apsi-
ėmė gauti leidimą. Nausieda
užmokėjo žadėtuosius \$250 ir
\$500.00 už leidimą (laisnį), bet
leidimo negavo, taipgi negavo
jokio atlyginimo ir iš miesto.
Nausiedas matydamas, kad
Kunz jį apgavo, patraukė jį tei-
sman. Teisme Kunz užsigy-
nė gavęs \$250 ir prisipažino tik
prie \$500. Byla dar neuži-
baigė. Tai gera lekcija musų
biznieriams, kurie taip karštai
remia demokratų laike rinkim-
y.

Dabar Kunz yra kandidatu į
kongresmanus. Gal lietuviai
biznieri-ai ir dabar už jį
lauos?
Korespondentas.

L. S. S. 22 KP. NARIŲ ATIDAI.

Kadangi pastaruoju laiku
subėgo kai kurie iki šiol ne-
permatyti reikalai, spiriantį
prie neatidėtinu jų atlikimo,
tai 22 kuopos valdyba rado rei-
kalingu susaukti nedėlioį (6 d.
rugsėjo (Sept.) nepaprastą
kuopos narių susirinkimą. Su-
sirinkimas prasidės lygiai 10 v.
iš ryto p. Meldažio mažojoj
svetainėj. Jis kviečiami ir
ne-nariai, visi, kurie indomau-
ja ar nori prisidėti prie 22 kuopos.

L. S. S. 22 kuoposValdyba.

22 kuopos parengtos prakal-
bos pėnyčioj, 4 d. rugsėjo, pa-
vyko puikiai. Salė buvo taip-
pat pilna. Kalbėjo Dargužis
ir Jančevskis. Kiek gauta nau-
jų narių ir kiek parduota lite-
raturės — nežinia. Spėju,
kad nemažai. Daugelis pasi-
žadėjo ateiti tiesiog susirinki-
man ir įstoti kuopon.

Korespondentas.

KENSINGTON, ILL.

Lietuvių Socialistų Sajungos
137 kp. rengia viešas prakalbas
subatoje, Sept. 5 d. — 7:30 va-
karo, T. Staneiko salėje, 205 E.
115th st. Kviečiame kiekvieną
atsilankyti, nes bus gerų kalbė-
tojų, kurie išaiškins darbinin-
kų reikalus.

Gerbiami Draugai:

Šiuo pranešu, kad susirinki-
mas 29 wardos, Soc. P. —Lietu-
vių Skyriaus bus nedėlioį Sept.
6 d., 10 valj iš ryto, svet. Un. of
Chicago Settlement, 4630 Gross
ave.

Draugai! ateikite į susirinki-
mą, turim daug svarbių reika-
lų apsvarstyti. D. Motuz.

Juozas Ridikas pradeda sta-
tyti už \$9,000 namus, 3354 So.
Halsted str.; namai bus 2 augš-
tų, muriniai: Architektorius
F. G. Voigt; murininkas W.
Feingensbaum. J. Ridikas da-
bar gyvena 3253 Lime str.

Stato pirmu kartu scenoje K. A M A L O Penkių Veiksmų Drama

“Jezuito Sažine”

Nedėlio, Rugsejo-Sept. 13, 1914 C.S.P.S. Svetainė, 1126 W. 18th street arti Racine [Centre] Ave.

Uždanga paskels lygiai 6 val. vak. Inžanga 25c ir augščiau
Tas Vakarą yra “Raudonosios Savaitės” vakaras

DRAMOJE “Jezuito Sažine” aiškiai parodoma kaip dvasiški-ja kovoja prieš priešingus jai pažvalgus asmenis, juodama juos policijos rankas. Dabar, kilanti progresui Lietuvoje, dvasiškijs ankato dar smarkiau. Veikti prieš pirmynelgį ir neatsivėlgiant j palaikymą valdžios j kuone kasmetę reguliariškai pradėjo lankytis Amerikoje ir j tikindama lengvatikus savo darbo kiltumu, renka aukas, kurias ir panaudoja sustiprinimui savo partijos.

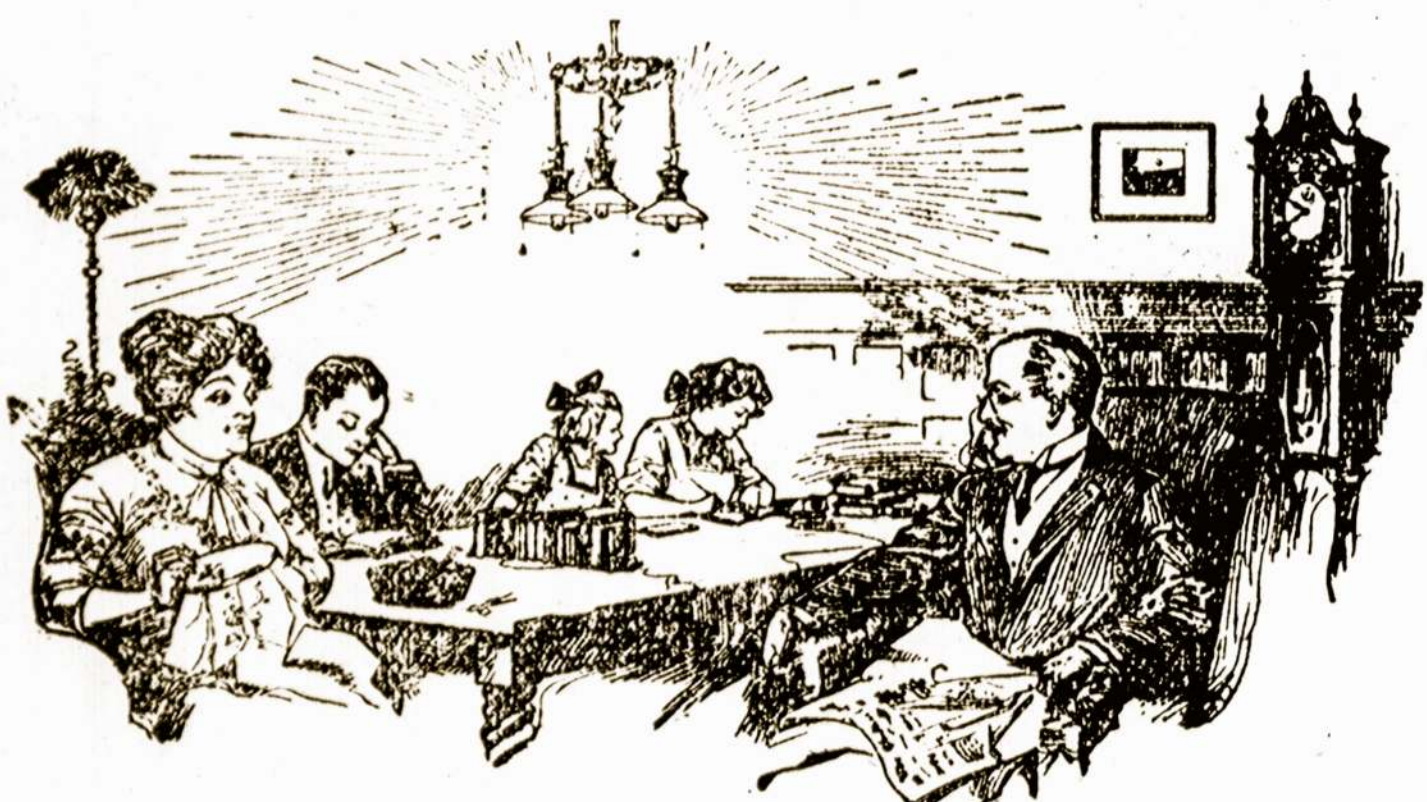
ATYDA

L. & F. krautuvės savininkai, kurie užlaiko visokius puikiausius vyrų aprėdalus, prašo visų draugų užėiti j jų krautuvę ir pažiūrėti jų naujos linijos rudeniui ir žieminiui drabužių, kaip tai: marškinių, skrybėlių, kaklaraiščių ir t.t. Mes užlaikome pirmos klesos vyrų aprėdalus ir mūsų prekės yra daug pigesnės, negu kitose krautuvėse mieste. Tai- gi, kam jums praleisti pinigų ant gatvekarių važiuojant j miestą, kad jūs galite gauti pirmos klesos drabužius pas mus už pigesnę kainą.

Mūsų \$2.00 skrybėlės neturi sau lygių gerume ir pigume. Mes gwarantuojame gerumą visų mūsų drabužių. Mes turime savo “raincotų” ir “balma cans” krautuvę ir užtai parduodame tuos dalykus pigiau, negu kiti Chicagoje. Mes turim 50 atskirų formų ir jeigu mes negalėtume jums pririnkti jūsų mioros, mes jums padarysim kotą ant orderio už tą pačią kainą. Ateikite pas mus, kad mes galėtume su pažinti su jumis.

Su godone,
L. & F. Krautuvės Savininkai
3512 So. Halsted st. Trečios duris nuo kampo 35 gatvės.

Ką jus manote daryti, ilgiems tamsiems vakarams atejus?

Norint daugiau smagumo turėti tokiais vakarais, reikia jau dabar pasirūpinti geros šviesos. Saugokitės akių paaisinimo, galvos skaudėjimo arba to nuovargio, kuriuos paprastai žmonės kenčia dėl neatsakomos šviesos namuose.

Nesakomas žiburys namie esti priezastimi ne vien tik akių pavargimo, bet ir daugelio kitų blogumų. Dėl negero žiburio žmonės tankiai serga įvairiomis ligomis, viduriais, nervais. Beto gaisina laika, gadiu upa, o degų ir geriausias žmogaus troškinus ką gero reiki j niekus naverčėti.

Tatui, ar print ką dirbti, ar pramogos turėti, visų pirmiausia reikalinga gera šviesa, be kurios nieko dora nenuveiksi. O yra tik vienu-vienas geras žiburys, moksliskai nustatytas. Yra tai taip vadinamas The Amber Glow Gas Light (“Gintarinė Gazo Šviesa”).

Nežurnt, kad tai geriausia šviesa, ji yra ir pigiausia. Amber Glow žiburys yra taip pigus, kad j kiekvienas gali turėti. Be Amber Glow žiburio neturėtu bū ne vieni namai.

Vienas Amber Glow žiburys pilnai nušviečia dagi didelį kambarį, o gazo sudegina tik už keturis centus per penkiolika valandų.

Amber Glow lampa kaštuoja \$2.25, ir, jeigu kam parankiau, gali išmokėti tatui per tris sykius, po septyniadesimt centų kartu su gazo bila.

Parasykite mums atvirutę, paduodami tik savo vardą-pavardę ir adresą, o mes pasiūšime žmogų, kurs jims visą tą dalyką parodys namie.

THE PEOPLES GAS LIGHT & COKE COMPANY
Peoples Gas Building Telephone Randolph 4567

TEATRAS ir BALIUS

Jaunų Lietuvių Am. Tautiško Kliubo Mišrus Choras surengė didelį vakarą ned. rugs. (Sept.) 6 d. M. Meldažio svet., 2242-44 W. 23rd pl. Pradžia 6 v. vak. Statoma scenoje Elenos Rucevičienės 2 veiksmų drama su epilogu: “Smukle.” Tai yra gražus ir įdomus velkalas, visiems lietuviams pamatytiinas. Visa kas atsilinka mūsų Tėvynėje. Po vaidinimo bus gražus koncertas. Dalyvauja 5 chorai ir orkestra. Po programo didelis Balius. Meldžiam atsilankyti. Kviečia Komitetas.

Telephone Monroe: 6020.

Šokių Mokykla

Mokina Dovanai Paskirtais Vakarus

Waltz, Two-Step, Tango ir kitokius Europiškus ir Amerikoniškus šokius. Šokius paskirtus vakarus. Meldžiu atsilankyti.

Siuomi antraštu:

Julijonas Šilkauškas

1122 So. Displaine St., Chicago. Kampus 703 W BUNKER ST.

Tuojaus užsirašykite “Naujienas” dienraštį

Šiandien išsiųskite prenumeratos pinigus, kad tuojaus galėtumėte gauti pirmąjį lietuvių dienraštį Amerikoje.

Dienraščio prenumerata yra tokia: Chicagoje—12c. j savaitę.

Už Chicagoos ribų:

Metams \$5.00

Pusei metų \$3.00

Dviem mėnesiam \$1.00

Pavienių dienraščio numerų kaina 2c.

Savaitraščio numerio kaina 3 c.

Savaitraštis ir toliaus galima atskirai imti nuo dienraščio. “Naujiem” savaitraščio kaina palieka ta pati: metams \$1.50, pusei metų 80c., dviem mėnesiam 25c.

Norėdami pasiskubinti, siųskite pinigus telegrama.

“NAUJIENOS

1841 So. Halsted st., Chicago, Ill

TEATRAS ir BALIUS

LIET. JAUNIMO RATELIS

Stato scenoje nauja 5-ty veiksmų drama

“Erškečiu Taku”

Nedel. Rugs.-Sept. 13, '14

Šv Jurgio svetainėje
Prie 33-ios ir Auburn ave.

Pradžia lygiai 7.30 vakare.

Po Teatro šokiai.

Kviečia L. J. RATELIS.

PIRMAS DIDELIS

PARAPIJINIS PIKNIKAS

Panedel., Rugs.-September 7, 1914

LEAFY GROVE

WILLOW SPRINGS, ILL. ANT. BLISTRUPO DARŽE.

Pradžia 9 v. iš ryto. Inžanga 25c porai.

Šitas Piknikas suteiks Chicagoos gyventojams visus smagumus. Pirmos klisos muzika griež visokius šokius ir žaislus; apart to bus daug kitiškių pasilinksmimimo budų, kurių čia nei sutalpinti negalima. Kviečia visus j Pirmą Parapijinį Pikniką.

KOMITETAS.

Draugijos ir organizacijos

Pasiskyrusios “Naujienas” Organu

LIETUVIŲ ŽEČERIŲ SAJUNGOS

AMERIKOJE

Valdyba:

Pirmininkas—J. Klevas,

1841 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Organizatorius—A. Lebeckis,

3261 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Sekretorius—A. Juozaitis,

3319 Lowe Ave., Chicago, Ill.

Išdininkas—K. J. Sukevičia,

4512 So. Rockwell st., Chicago, Ill.

SOCIALISTŲ PARTIJOS LIETUVIŲ

SKYRIŲ—

Centro Komitetas:

Organizatorius—A. Siderevičia,

1347 S. 48th Ct., Cicero, Ill.

Protokolu Sekretorius—M. Burba,

1347 S. 48th Ct., Cicero, Ill.

Išdininkas—W. Butvil,

1508 E. 49th Ave., Cicero, Ill.

Veikiamasai Komitetas:

M. Butvil, 1304 — 50th Ct., Cicero, Ill.

V. Vasiliauskas, 2860 W. 22 St., Chicago, Ill.

V. Mizer, 1621 — 17th Ave., Rockford, Ill.

Biznio Agentas—A. Vasiliauskas,

2860 W. 22nd St., Chicago, Ill.

DR. VINCO KUDIRKOS DRAUGIJA

Steger, Ill.

Viršininkai:

Prezidentas A. Yusas, Box 200, Steger, Ill.

Vice-Prez. W. Stokūks, Box 435, Steger, Ill.

Protokolu Sekr. J. J. Dambrauskas, L. Box 364, Steger, Ill.

Fin. Sekret. J. Kelly, L. Box 283, Steger, Ill.

Išdininkas T. Sznekutis, L. Box 482, Steger, Ill.

Susirinkimų vieta—p. Salasevičiaus svetainė. Susirinkimai buva nedėliomis po pirmos kiekvieno mėnesio, 1 val. po pietų.

U. G. W. of A. LOCAL 269 VIRŠININKU

ADRESAI:

Prezidentas, A. Ripkevičia,

1679 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

Prot. sek. P. Svelnis,

1615 N. Wood st., Chicago, Ill.

Turtų sek. A. Ambrazevičia,

1733 N. Holy st., Chicago, Ill.

Išdininkas, P. Galstis,

1652 N. California ave., Chicago, Ill.

Biznio agentas, A. Bachunas.

Ofisais randasi 1223 Milwaukee ave; valandos: 5:30 iki 7 val. vakare. Main office 818 W. Harrison street, Chicago, Ill.

DR-JOS “TEVYNĖ LIETUVOS MYLETOJŲ”

Valdybos viršininkai.

Pirmininkas

J. Janulis, 8436 Vincennes Ave.

Raštininkas protokolu

B. Dilijonas, 8436 Vincennes Ave.

Raštininkas duoklių

J. Kriščiūnas, 8430 Kerfoot Ave.

Rašt. duokl. pagalb.

T. Binkis, 8144 Kerfoot Ave.

Išdininkas

J. Baukus, 8428 Vincennes Ave.

Duoklerinkiai

J. Marozas, 8437 Gilbert Ct.

M. Žilijonas, 8400 Kerfoot Ave.

Marsalka

J. Gvergzdis, 8409 Kerfoot Ave.

Susirinkimai atsibuna pirmą subatą

kiekvieno mėnesio Jono Baukaus svetainėje, 8430 Vincennes Ave., Chicago, Ill.

DR-STĖ DIDŽIOJO LIETUVOS KUNIGAIKČIO GEDIMINO, KENSINGTON, ILL.

Pirmininkas—D. Štakus,

152 E. 116th St., Kensington, Ill.

Pirm. pagalbininkas—A. Bagužas,

12—136 place, Riverdale, Ill.

Raštininkas protokolu—P. Lukauskis,

341 E. Kensington ave.

Raštininkas finansų—J. Miteika,

216 W. 105 St., Chicago, Ill.

Išdininkas—F. Švedvilas,

341 E. Kensington ave.

Susirinkimai atsibuna paskutiniame nedėlieny kožo mėnesio 2 val po pietų

F. Švedvilos salėje, 341 E. Kensington ave.

VYRŲ IR MOTERŲ APSIVIENTOS DR-TEŠ VIRŠININKAI.

Pirmininkas A. B. Liukus,

1305 S. 50th ave Cicero, Ill.

Vice-pirmininkas, F. Stalorius,

833 W. 33rd pl., Chicago, Ill.

Nutarimų raštininkas, Zig. Songallo,

1500 So. 48th Ct., Cicero, Ill.

Finansų raštininkas Kasp. Adomaitis,

1417 So. 49th Ct. Cicero, Ill.

Kasierius Mary Bartkienė,

1500 So. 48th Ct., Cicero, Ill.

Susirinkimai atsibuna kas paskutinį nedėlieny kiekvieno mėnesio nuo 1:30 p. m.

J. Jukniaus svetainėje, 4837 W. 14 str., Cicero, Ill.

LIETUVIŲ PROGRESIVISKA PASALPOS DRAUGYSTĖ.

Valdyba:

Pirmininkas, Juozas Jankauskas,

2018 So. String st., Chicago, Ill.

Pirmininko Pagalb., K. M. Ramutis,

1422 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Protokolu Raštininkas, Petras Kasparaitis,

4012 Maple Wood Ave., Chicago, Ill.

Turtų Raštininkas, Martinas Pūnis,

2018 So. String St., Chicago, Ill.

Išdininkas, Mikas Kasparaitis,

4012 Maple Wood Ave., Chicago, Ill.

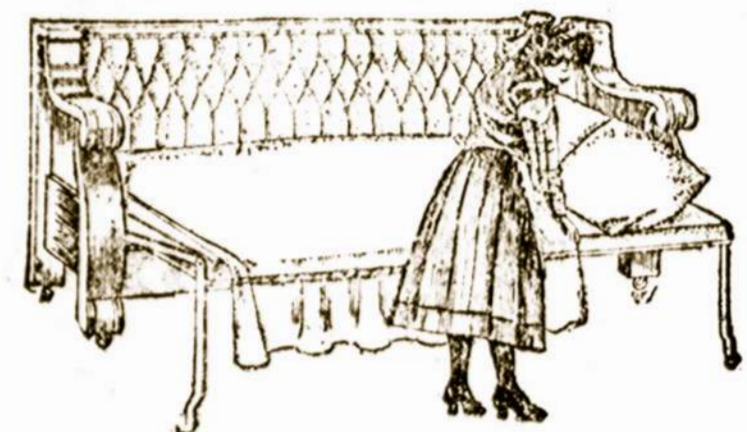
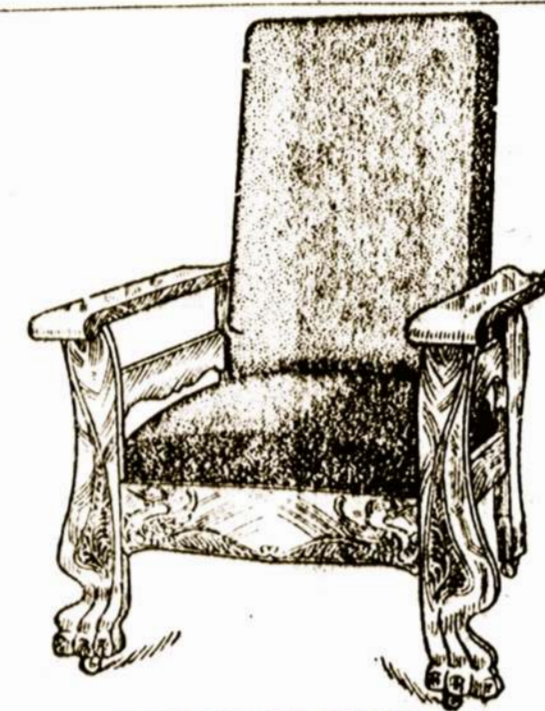
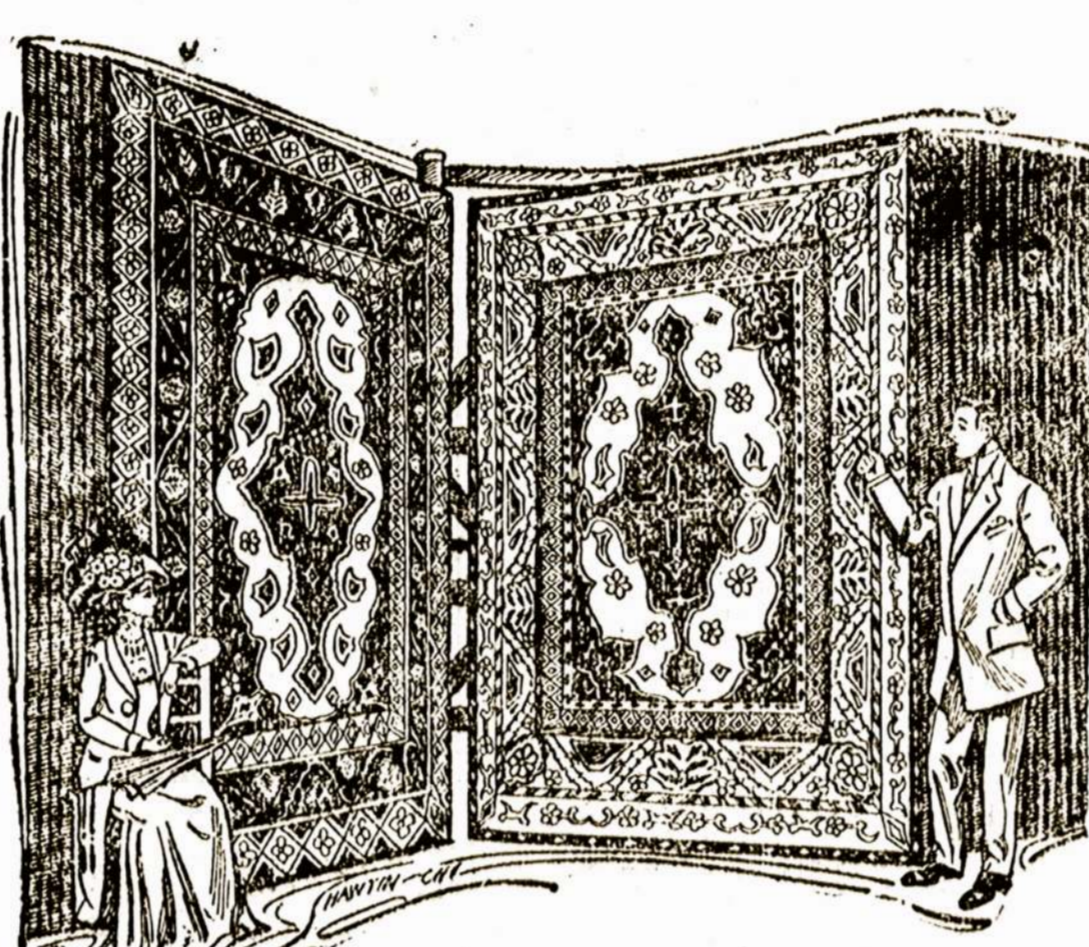
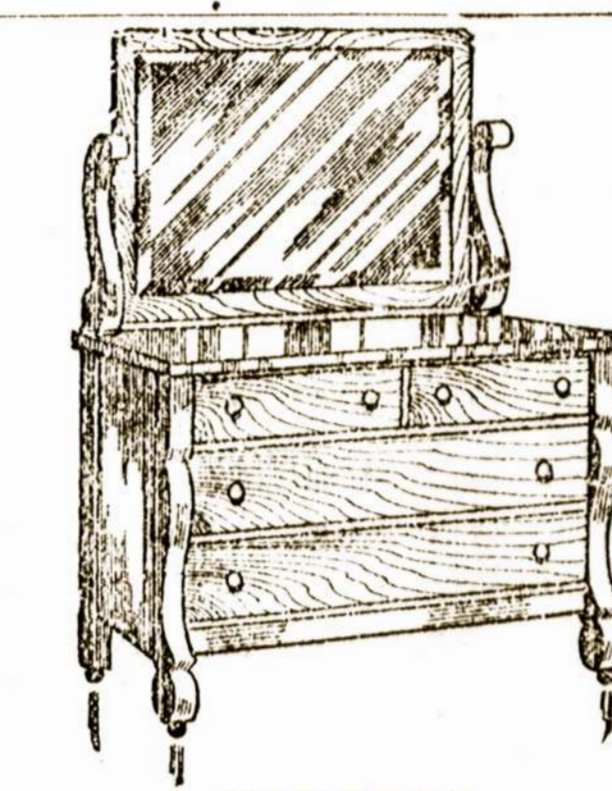
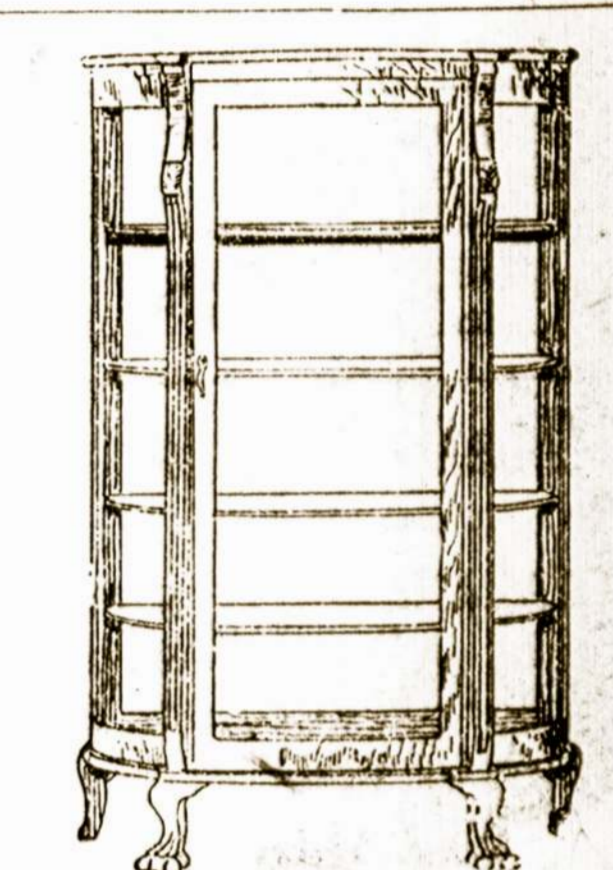
Tai viena iš geriausių pašalpos draugystė. Norintys įstoti j šią draugystę atsilankykite bile pas kokį Valdybos narį. Gausite patarimus ir konstituciją pasiskaityti. Sužinosite visus įstatus.

Paskutinis Atsišaukimas i Musu Kostumerius

Rakandai, nupirkti nuo Illinois Furniture Kompanijos parsiduoda neišpasakytai greitai. Taigi, lietuviai jums liko tikrai kelios dienos ateiti pas mus ir nusipirkti geriausių naminių rakandų (forničių) už pigiausią kainą.

Szitą progą, praleide gal kitos tokios negausyte savo gyvenime. Taigi ateikite, nes mes jums duosime visus rakandus ant išmokejimo.

Krautuve yra atdara kiekvieną vakarą per šį išpardavimą.

 <p>DEVENPORTAI</p> <table border="1"> <tr><td>Tikroji kaina</td><td>Dabar</td></tr> <tr><td>\$70.00 Davenportas</td><td>\$31.80</td></tr> <tr><td>\$ 0.00 Davenportas</td><td>\$31.10</td></tr> <tr><td>\$50.00 Davenportas</td><td>\$26.00</td></tr> <tr><td>\$40.00 Davenportas</td><td>\$20.95</td></tr> <tr><td>\$35.00 Davenportas</td><td>\$17.90</td></tr> <tr><td>\$28.75 Davenportas</td><td>\$15.75</td></tr> <tr><td>\$25.00 Davenportas</td><td>\$12.67</td></tr> </table> <p>SKAITYMUJ STALAI</p> <p>Apvalūs stalai visokių madų.</p> <table border="1"> <tr><td>Tikroji kaina</td><td>Dabar</td></tr> <tr><td>\$40.00 Stalas</td><td>\$21.10</td></tr> <tr><td>\$25.00 Stalas</td><td>\$12.85</td></tr> <tr><td>\$20.00 Stalas</td><td>\$10.60</td></tr> <tr><td>\$15.00 Stalas</td><td>\$7.80</td></tr> <tr><td>\$10.00 Stalas</td><td>\$5.75</td></tr> </table>		Tikroji kaina	Dabar	\$70.00 Davenportas	\$31.80	\$ 0.00 Davenportas	\$31.10	\$50.00 Davenportas	\$26.00	\$40.00 Davenportas	\$20.95	\$35.00 Davenportas	\$17.90	\$28.75 Davenportas	\$15.75	\$25.00 Davenportas	\$12.67	Tikroji kaina	Dabar	\$40.00 Stalas	\$21.10	\$25.00 Stalas	\$12.85	\$20.00 Stalas	\$10.60	\$15.00 Stalas	\$7.80	\$10.00 Stalas	\$5.75	 <p>MORRIS KEDES</p> <table border="1"> <tr><td>\$32.00 Kedė</td><td>\$14.28</td></tr> <tr><td>\$22.50 Kedė</td><td>\$11.65</td></tr> <tr><td>\$17.00 Kedė</td><td>\$8.98</td></tr> <tr><td>\$13.50 Kedė</td><td>\$6.65</td></tr> </table> <p>SKURINĖS SOFOS</p> <table border="1"> <tr><td>\$50.00 Sofa</td><td>\$25.85</td></tr> <tr><td>\$40.00 Sofa</td><td>\$20.15</td></tr> <tr><td>\$30.00 Sofa</td><td>\$16.39</td></tr> <tr><td>\$25.00 Sofa</td><td>\$12.65</td></tr> <tr><td>\$20.00 Sofa</td><td>\$11.10</td></tr> <tr><td>\$14.00 Sofa</td><td>\$7.65</td></tr> </table>		\$32.00 Kedė	\$14.28	\$22.50 Kedė	\$11.65	\$17.00 Kedė	\$8.98	\$13.50 Kedė	\$6.65	\$50.00 Sofa	\$25.85	\$40.00 Sofa	\$20.15	\$30.00 Sofa	\$16.39	\$25.00 Sofa	\$12.65	\$20.00 Sofa	\$11.10	\$14.00 Sofa	\$7.65	<p>Divonai</p> <p>DIDELI DIVONAI</p> <table border="1"> <tr><td>Tikroji kaina</td><td>Dabar</td></tr> <tr><td>\$27.00 Divonas</td><td>\$11.60</td></tr> <tr><td>\$22.50 Divonas</td><td>\$11.35</td></tr> <tr><td>\$17.00 Divonas</td><td>\$8.98</td></tr> <tr><td>\$15.00 Divonas</td><td>\$7.65</td></tr> </table> <p>Tikroji kaina</p> <table border="1"> <tr><td>\$55.50 Divonas</td><td>\$27.85</td></tr> <tr><td>\$45.00 Divonas</td><td>\$22.98</td></tr> <tr><td>\$35.00 Divonas</td><td>\$17.65</td></tr> <tr><td>\$30.00 Divonas</td><td>\$15.25</td></tr> <tr><td>\$8.00 Divonas</td><td>\$4.00</td></tr> </table>		Tikroji kaina	Dabar	\$27.00 Divonas	\$11.60	\$22.50 Divonas	\$11.35	\$17.00 Divonas	\$8.98	\$15.00 Divonas	\$7.65	\$55.50 Divonas	\$27.85	\$45.00 Divonas	\$22.98	\$35.00 Divonas	\$17.65	\$30.00 Divonas	\$15.25	\$8.00 Divonas	\$4.00	 <p>KOMODOS</p> <table border="1"> <tr><td>\$37.00 Komoda</td><td>\$18.35</td></tr> <tr><td>\$30.00 Komoda</td><td>\$16.50</td></tr> <tr><td>\$25.00 Komoda</td><td>\$13.80</td></tr> <tr><td>\$20.00 Komoda</td><td>\$11.20</td></tr> <tr><td>\$15.00 Komoda</td><td>\$8.75</td></tr> <tr><td>\$12.75 Komoda</td><td>\$7.95</td></tr> </table> <p>KIČINUI SĖPOS</p> <table border="1"> <tr><td>\$25.00 Sėpa</td><td>\$14.48</td></tr> </table> <p>Tikroji kaina</p> <table border="1"> <tr><td>\$17.50 Sėpa</td><td>\$9.10</td></tr> <tr><td>\$12.50 Sėpa</td><td>\$6.59</td></tr> <tr><td>\$9.50 Sėpa</td><td>\$5.30</td></tr> </table>		\$37.00 Komoda	\$18.35	\$30.00 Komoda	\$16.50	\$25.00 Komoda	\$13.80	\$20.00 Komoda	\$11.20	\$15.00 Komoda	\$8.75	\$12.75 Komoda	\$7.95	\$25.00 Sėpa	\$14.48	\$17.50 Sėpa	\$9.10	\$12.50 Sėpa	\$6.59	\$9.50 Sėpa	\$5.30	 <p>KINISKA SĖPA</p> <table border="1"> <tr><td>\$62.50 Sėpa</td><td>\$32.72</td></tr> <tr><td>\$50.00 Sėpa</td><td>\$26.95</td></tr> <tr><td>\$42.50 Sėpa</td><td>\$22.85</td></tr> <tr><td>\$32.50 Sėpa</td><td>\$17.10</td></tr> <tr><td>\$25.00 Sėpa</td><td>\$12.85</td></tr> <tr><td>\$20.00 Sėpa</td><td>\$9.80</td></tr> </table> <p>BUFETAI</p> <table border="1"> <tr><td>\$50.00 Bufetas</td><td>\$21.30</td></tr> <tr><td>\$40.00 Bufetas</td><td>\$19.75</td></tr> <tr><td>\$35.00 Bufetas</td><td>\$16.25</td></tr> <tr><td>\$30.00 Bufetas</td><td>\$13.90</td></tr> <tr><td>\$25.00 Bufetas</td><td>\$12.15</td></tr> </table>		\$62.50 Sėpa	\$32.72	\$50.00 Sėpa	\$26.95	\$42.50 Sėpa	\$22.85	\$32.50 Sėpa	\$17.10	\$25.00 Sėpa	\$12.85	\$20.00 Sėpa	\$9.80	\$50.00 Bufetas	\$21.30	\$40.00 Bufetas	\$19.75	\$35.00 Bufetas	\$16.25	\$30.00 Bufetas	\$13.90	\$25.00 Bufetas	\$12.15
Tikroji kaina	Dabar																																																																																																																						
\$70.00 Davenportas	\$31.80																																																																																																																						
\$ 0.00 Davenportas	\$31.10																																																																																																																						
\$50.00 Davenportas	\$26.00																																																																																																																						
\$40.00 Davenportas	\$20.95																																																																																																																						
\$35.00 Davenportas	\$17.90																																																																																																																						
\$28.75 Davenportas	\$15.75																																																																																																																						
\$25.00 Davenportas	\$12.67																																																																																																																						
Tikroji kaina	Dabar																																																																																																																						
\$40.00 Stalas	\$21.10																																																																																																																						
\$25.00 Stalas	\$12.85																																																																																																																						
\$20.00 Stalas	\$10.60																																																																																																																						
\$15.00 Stalas	\$7.80																																																																																																																						
\$10.00 Stalas	\$5.75																																																																																																																						
\$32.00 Kedė	\$14.28																																																																																																																						
\$22.50 Kedė	\$11.65																																																																																																																						
\$17.00 Kedė	\$8.98																																																																																																																						
\$13.50 Kedė	\$6.65																																																																																																																						
\$50.00 Sofa	\$25.85																																																																																																																						
\$40.00 Sofa	\$20.15																																																																																																																						
\$30.00 Sofa	\$16.39																																																																																																																						
\$25.00 Sofa	\$12.65																																																																																																																						
\$20.00 Sofa	\$11.10																																																																																																																						
\$14.00 Sofa	\$7.65																																																																																																																						
Tikroji kaina	Dabar																																																																																																																						
\$27.00 Divonas	\$11.60																																																																																																																						
\$22.50 Divonas	\$11.35																																																																																																																						
\$17.00 Divonas	\$8.98																																																																																																																						
\$15.00 Divonas	\$7.65																																																																																																																						
\$55.50 Divonas	\$27.85																																																																																																																						
\$45.00 Divonas	\$22.98																																																																																																																						
\$35.00 Divonas	\$17.65																																																																																																																						
\$30.00 Divonas	\$15.25																																																																																																																						
\$8.00 Divonas	\$4.00																																																																																																																						
\$37.00 Komoda	\$18.35																																																																																																																						
\$30.00 Komoda	\$16.50																																																																																																																						
\$25.00 Komoda	\$13.80																																																																																																																						
\$20.00 Komoda	\$11.20																																																																																																																						
\$15.00 Komoda	\$8.75																																																																																																																						
\$12.75 Komoda	\$7.95																																																																																																																						
\$25.00 Sėpa	\$14.48																																																																																																																						
\$17.50 Sėpa	\$9.10																																																																																																																						
\$12.50 Sėpa	\$6.59																																																																																																																						
\$9.50 Sėpa	\$5.30																																																																																																																						
\$62.50 Sėpa	\$32.72																																																																																																																						
\$50.00 Sėpa	\$26.95																																																																																																																						
\$42.50 Sėpa	\$22.85																																																																																																																						
\$32.50 Sėpa	\$17.10																																																																																																																						
\$25.00 Sėpa	\$12.85																																																																																																																						
\$20.00 Sėpa	\$9.80																																																																																																																						
\$50.00 Bufetas	\$21.30																																																																																																																						
\$40.00 Bufetas	\$19.75																																																																																																																						
\$35.00 Bufetas	\$16.25																																																																																																																						
\$30.00 Bufetas	\$13.90																																																																																																																						
\$25.00 Bufetas	\$12.15																																																																																																																						

General Furniture Co.
3609-11 SO. HALSTED ST.

Pardavejai Illinois Furniture Kompanijos, \$35.000.00 vertės rakandų (forničių) po 50c nuo dolerio.

Vieta su Didele Melina Iškaba.

"NAUJIENŲ" GENERALIS

T. J. KUCINSKAS.

AGENTAS

"NAUJIENŲ" ATSTOVAS

JUOZAPAS BRAKNE

Aplankys Aurora, Batavią, DeKalb, Rockford, Ill., ir kitus miestus.

Prakalbas sakys ir prenumeratą rinks šiose vietose:
Rugpjūčio 8 d. Kewanee, Ill. rugpjūčio 16 d. Springfield, Ill. Apart šitų vietų bus: Benld, Ill., St. Louis, Mo., Herrin, Ill., Dorrisville, Ill., Westville, Ill., Gargelown, Ill., Waukegan, Ill., Burnside, Ill.

Muzikališkųjų Draugijų Atydai.

Aš lavinaus muzikoje nuo mažystės. Per 15 metų lankiau muzikos mokyklą. Taigi per tą laiką įgijau daug praktikos muzikoje. Dabar gi pristatau muziką ant kiekvieno parikalavimo. Aš taipgi duodu lekcijas ant smuiko. Duodu nuo pat pradžių ir augsčiau, kaip kas nori. Galiu duoti koncertus su augsšto mokslo kompozicijomis, kurias aš žemiaus čia paminėju:
The Witches Dance, N. Paganini.
Op. 8 Fautasic, H. Leonard.
Mazurka, De Concert. Ovusin, Musin.
Concert Fe. David, Op. 35
Concert N 22 G. B. Viotti.
C. H. De Beriot, Concertus.
Concertus, P. Bode.
Concertus R. Kreutzer
Sonate, Bach.
H. Wieniawsky Concert N 2
Op. H. Wieniawsky Op. 15 Op. 16
Concerto C. Lipinski Op. 21
Op. 64. Concert, F. Mendelsohn.
Op. 19 Concert, H. Vieuxtemps.
N. 2 Concert.
D. Alard.
Mylintieji muzikos mokinties rba draugijas meldžiu kreipties šiuo adr:

J. KETURAKIS,
3200 So. Halsted str., Chicago, Ill
Tel. Drover 2342.

"AUSKOS" MOKYKLA.

mokina:
Anglų kalbos,
Aritmetikos (rokundų)
Knnygdystės,
Stenografijos,
Typewriting,
Pirklybos Teisių,
Abelmos Istorijos,
Geografijos,
Algebros,
Geometrijos,
Trigonometrijos,
Braizymo.
Mokinio valandos:
Nuo 9 išryto iki 5 po pietų. Vakare nuo 7:30 iki 9:30.
3149 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Robert Brown

Atlieku visus plumberio darbus. Įtaisau gasų ir įvedu "sumpipes." Atlieku darbą pigiausiai ir geriausiai.
3110 S Halsted str., Chicago

Agentai

Dabar Jums puikiausia progą uždirbti didžiausius pinigus užrašant pirmą lietuvių dienrašį "NAUJIENAS." kiekvienas žmuogs nori dabar sužinoti apie karę, apie tai, kas dedasi kiekvieną dieną pasaulyje. Dabar lengva užrašyti "NAUJIENAS" kiekvienuose namuose. Uždarbis geriausias. Nereikia mesti dienos darbą, gali užrašyti vakarais. Vienu vakaru gali daugiau uždirbti, negu visoje savaitėje prie sunakus darbo.

Atsišauk tuojaus. Buk pirmutiniu. Rašyk šiandien, o gausi visas informacijas kaslink agentavimo.

Adresuok:
"NAUJIENOS"
1841 So. Halsted st., Chicago, Ill

Tel. Drover 6369

P. Conrad, Art Studio

3130 So. Halsted st., Chicago

NAUJA BARBERNĖ

Turiu už garbę pranešti visiems savo draukams ir pažistamiems, jog aš atidariau naują barbernę. Meldžiu pas mane atsilankyti, o busite užgandinti.

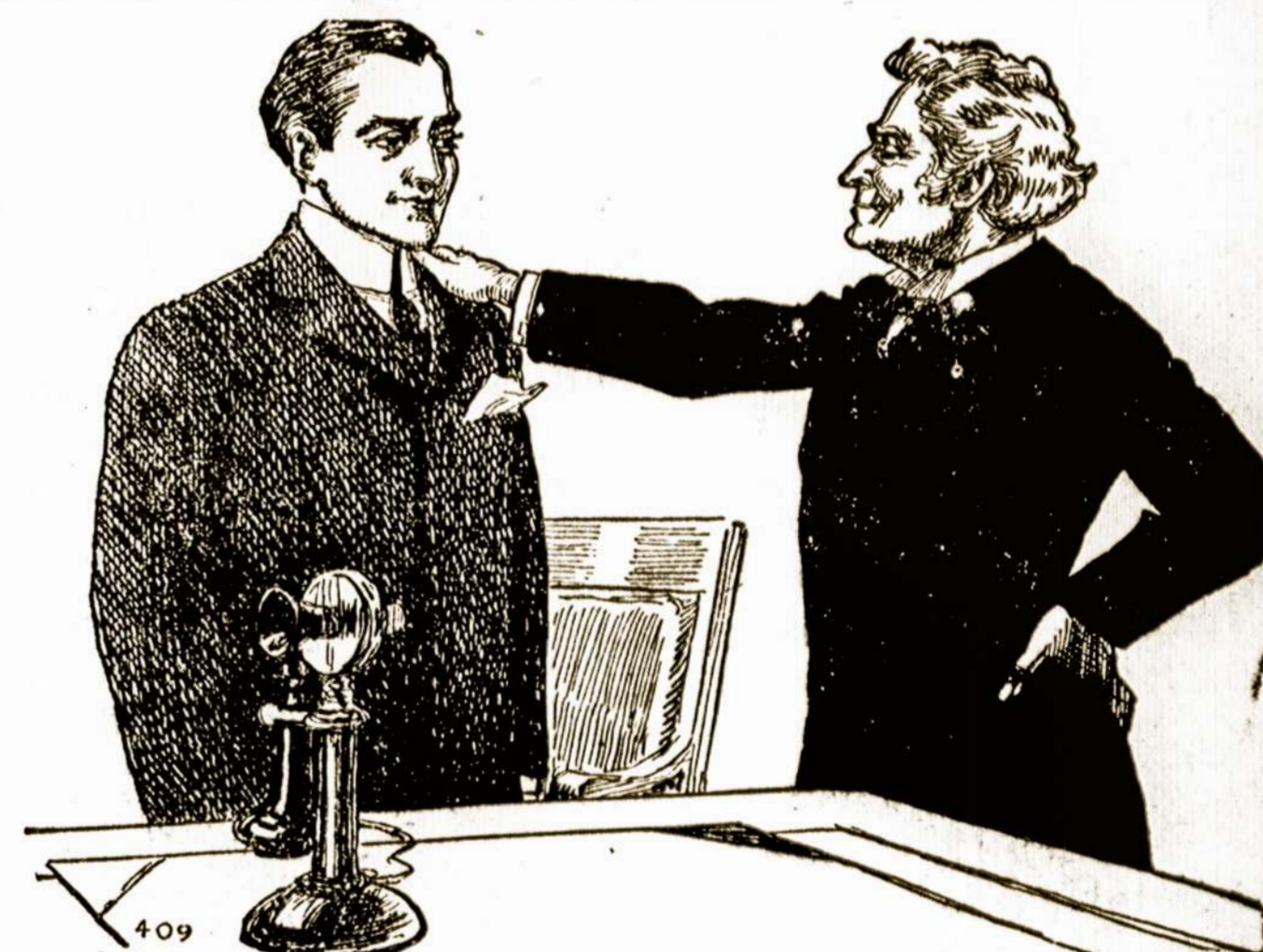
JOHN ZYMAUSKAS

722 West 21 St., Chicago, Ill.

ATYBA!

Pardavimas "šifkarčių" vel prasidedo.

Laivas "CZAR" išplauks iš New York Rugsejo-Sept. 10 diena tiesiog į Rosiją. Kelionė ant laivo kaštus \$40.00. Kas nori grįžti į tėvynę turi atnešti depozitą kad apturėti vietą ant išeinancio laivo. Jau dabar vel galima siųsti pinigų į Lietuvą. Su klausimais kreipkitės į **RUSSIAN AMERICAN BUREAU** 160 North 5-th av. tarpe Lake ir Randolph gatvių Chicago, Ill. Bieras bus atdaras Subatoje iki 8 val. vakare ir Nedėlioje nuo 10 v. ryto iki 4 p. p.

Nuo šiandie esi mano bendru biznyjel!

Kaip palikai turtingas? Neišleisdavau visų pinigų, kuriuos uždirbu. Nei vienas geras biznicrius neims už savo bendrą tokio, kurs nemoka brangių pinigų, nes taipumai yra parodymas atsargumo, apgalvojimo ir kitų gerų ypatybių. Taipu mas atsteja didelius turis. Galite pradėti, atidedami nors po truputį. Pradėkite taipymą nuo \$100. Mokame 3 nuosimčius metus.

AMERICAN STATE BANK
Kapitalas, indėliai ir perviršis su viršum \$2,300,000.00
JAN KAREL, Prezidentas. J. F. STEPINA, kasiertus.
Kampas Loomis gtv. 1825 Blue Island Avenue,
Atidarytas nuo 8:30 išryto iki 5:30 vak. Paedėlio ir ketvergo vakaraliki 8:30 val.

Kada jums reikia gerų ir sąžiningai padarytų

Drabužių

ATEIKITE Į

Kampas Blue Island ir 18tos gatves.
Vyrų puikus siutai nuo \$8.85 iki \$25.00
Vaikų puikus siutai nuo \$2.00 iki \$12.00
Panedėlyj, utarnike, ketverge ir sabatoj atdaras iki 9 val. vakare. Seredoje ir pėtncytoj—iki 6 val. vak. Nedėlioj—iki 12 v. d.

Juozas Blozis, lietuvis pardavėjas. Tel. Canal 3362

Pardavimui

Parsiduoda salūnas lietuvių apgyventojų vietoj; biznis išdirbtas per daug metų. Savininkas važiuoja ant farmos. Kreipties:
221 E. Kensington ave., Chicago, Ill

Pigiau parsiduoda 16 kambarių medinis namas su storu. Basemente yra 4 kambariai. Gera vieta laikyti burdingierius. Arti fabriku. Parsiduoda labai pigiai už "cash."
JAMES BREMAN
523 W 37 str., Chicago, Ill.

Parsiduoda saldinių krautuvė puikioji vietoj; nėra daugiau storių apie linkę. Lietuvisiais apgyventojų vietoj, prieš pat teatrą. Randa tik \$20 mėnesį. Parduodu už \$50.
3720 WALLACE ST.

Parsiduoda nauji rakandai (forničiai) už labai pigią kainą. Kam yra reikalingi atsisaukite šiuo adresu:
JOHN WALULIS
1746 Brigham st. arti Wood str.

Reikalauja.

REIKALINGOS 2 merginos patyrusias sejonų siuvėjos ir pamušalo prisiuvojęs. Kreipkitės tuojau pas
S. BALSIE
Ladies Custom Tailor
3227-9 S. Halsted St. Chicago
Telephone Drover 416

REIKALINGAS pirmos klasės laikrodininkas (Wach maker), del taisymo laikrodžių ir kitų tos rūšies darbų. Turi mokėti lietuviškai, lenkiškai ir angliškai. Gera mokėstis ir pastovus darbas geram darbininkui. Kreipkitės:
"Naujiųjų" ofisan.

ANT RENDOS NAMAS

3 puikūs garu šildomi kambariai, gazas ir elektros šviesa; maudyklė ir kiti patogumai. Mažai lietuvių šeimynai. Atiduodama labai pigiai
GEO BENDER
2148 W. 22-nd Str., Chicago, Ill.

PRANESU.

Jogei atidariau ofisą ir užsiimu pirkimu ir pardavimu žemės Roselande, West Palmbe ir aplinkėj. Taipgi siuntimu pinigų ir šifkorių; išdirbinu visokių legaliskų popierių, notarjaliskų.
A. J. Danilowicz
72 E. 103 rd St., Roseland, Ill.

Pajieskau savo pusbrolio Antano Birino. Pirmą gyvenimą Minersville, Pa., P. O. Box 667. Pacina iš Kau-nogub., Panevėžio pav., Saločiu parapijos, Groščiu kaime. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti.
Antanas Amanavičia,
19749 Edbrooke Ave., Roseland-Chicago, Ill.

BALIUS IR PRAKALBOS

Lie. Progresyviškoji Pašelpos Draugija surengia iškilmingą balių ir prakalbas Nedėlio, rugsėjo-September 6, 1914, NATIONAL HALL, 1800-2 Racine Ave., (Centre Ave.) Chicago, Ill.
Svetainė jau bus atdara 3-se pe pietų. Programas prasidės 5-se vakare. Kalbės "Naujiųjų" redaktorius P. GRIGAITIS. Apart to bus monologai ir deklamacijos. Pertraukose dainuos garsus "Rutos" choras. Po programui bus Balius ir Sokiai. Puiki Orkestra. Inžanga porai 25c. Kviečia visus atsilankyti KOMITETAS

PASKUTINIS PIKNIKAS

parengtas S. P. T. L. Skyriaus Bergmano darže, Willow Springs, Ill. Pradžia 11 val. ryto, pabaiga 8 val. vakare. Inžanga 25c. ypatai.
Pasarga: Imkit 22-os karus iki 46-tos Ave., ir iš ten La Grange karais iki Bergmano Daržo.

Telephone Yards 6789

A. J. Zukauskas

MOTERŲ IR VYRŲ RUBŲ Siuvejas
Jeigu nori gauti gražiai pasiūtus drabužius, tai eik čionai, o tikrai busi užganėdintas iš mūsų darbo ir priimanamos kainos.
3310 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 4668.

Joseph Szkutas

MOTERŲ IR VYRŲ RUBŲ Siuvejas

3196 SO. HALSTED STREET Chicago, Ill.

Phone Yards 1995

J. J. SHWORLES

Laikau naujausios mados vyriškus aprėdalus. Taipgi visoki tabaką, cigarus ir cigaretes. Mūsų krautuvė yra atdara visą dieną nedėliomis.
3318 So. Halsted str., Chicago.

J. NICKMAN

Naujos mados kriaučius

Siūnu naujausios mados siūtus ir overkotus ant orderio. Jauiciji Lietuviai užėkite pas mane, jei norite urėti puikų ant žimos siūtų arba ant rudenio. Taipgi prosiju, valau ir aisau vyrų ir moterų drabužius.
3120 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Tel Drover 6038

SIUTAI IR OVERKOTAI PO \$16 Ant Orderio

Zieminius siūtus ir overkotus pajarau po \$16 ant orderio. Atsilankykite į mano dirbtuvę, o aš užganėdinsiu jus savo darbu.
FRANK BANIS
4533 S. Marshfield ave. Chicago

Tel. Drover 7042

Lietuviškas dentistas, DR. C. Z. VEZEL (VEZELIS).
1712 S. Ashland ave., arti 17 gtv
Ofiso valandos: nuo 9 išryto iki 9 val vakare; šventomis dienomis nuo 8 išryto iki 1 val po pietų.
Egzaminavimas dykai.

DR. CHAS. A. SEDLACK
Praktikuojantis gydytojas vien Chroniškų ir Vyrų ligų.
4533 S. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 8 vakare išskyrus se-redomis nuo 9 ryto iki 5 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12 pietų.
Ofiso telefonas Drover 5116

Tel. Drover 5062

DANTŲ GYDYKLA
DR. K. DRANGEIŠIS
3261 SO. HALSTED STREET
Prieš 33-čią gatvę
Nuo 8 iki 11 val. r. l. o.
Nuo 1 iki 4 val. po piet.
Nuo 7 iki 9 val vakare.

Telephone Yards 5834

DR. P. G. WIEGNER
GYDYTOJAS
3337 S. MORGAN ST., CHICAGO

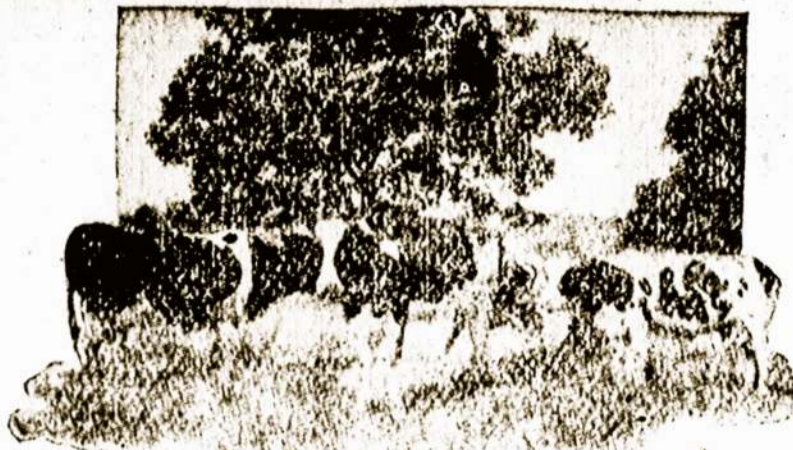
FARMOS
16 dieną rugpjūčio lietuvių farme-riai, gyvenantys Michigano valstijoje, turėjo pirmą susižiavimą. Lietu- viai, norintys pirkti farmą, geriausiai galite darsižinoti, rašydami pas M. Valen- čių arba:
V. Strygas, Welston, Mich

CARR BROS. WRECKING CO. (INC.)

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATFRIJOLA.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, storą popierą stogams dengti ir t.t.

PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

Perskaiityk ir pasakyk savo draugams

Kad galima gyvti Farmas su visai mažais pinigais be jokio vargo

Didžiausioj Lietuviškoj Kolon. Wisconsin Perkautiems žemę duodim darbu Lentų Pio- vyklose visada kurie reikalauja. Mapos žemes dovanai perkantiems. Keliones kaštus apmo- kam. Del platesnių žinių adresavokit.

CHAS ZEKAS & Co., 186 N. La Salle St. Room 214. Chicago, Ill.

Suvienytųjų Valstijų Detektvyų ir Apsaugos Susivienijimas

(U. S. Detective and Protective Association)

Skolas nuo savo skolininkų, Legalių patarimų ir Apsaugos gauk per

S.V. Detektivu ir Apraudos Sus.
2123 N. La Salle str.

Tai yra viena iš didžiausių kolek- tavimo ir detektivy pristatymo įstaigų Suvienytose Valstijose.

GERIAUSIA GYDUOLE NUO REUMATIZMO.

Šitos gyduolės veikia greitai ir tuojau apvalo žmogaus kūną nuo Reumatizmo ant visados. Jos neisvaro reumatizmo numazindamos skausmą, bet veikia ant kraujo, muskulų ir kaulų apvalydamos kūną nuo medegės, kuri suteikia kūniui skausmą. Šitos gyduolės taipgi greitai sustabdo skausmą kepenų ir inkstų. Šitas gyduoles galite gauti tiktai

ZAL'S CHEMICAL CO.
3201 Wallace St., Chicago, Ill.
Mes siūčiame visas gyduoles į visas dalis Amerikos po pri- siuntimui jusų adreso ir vieno dolerio. Galima gauti 6 bute- lius už 5 dol.

Lietuviškų Knygų Krautuvė.

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti anglišką kalbą, kviečiamis pirkti knygų iš mano krautuvės. Čia patsama visokias Lietuviškas knyges, taipgi angliškes ir lenkiš- kes ant užsakymo. Semos mylė- tojų rateliai inelami kompletos, s. c. gausna pagiputa kaina. Krau- tuvė atdara kas vakarė.
13 kitų miestų atsilankusiems, pasiūtiui katalogų dykai. Adre.:
M. J. DAMIJONAITIS
901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

HOHHOF'S STUDIO

Mano studio yra įsteigta 20 metų atgal. Ji žinoma už savo puikų darbą. Mūsų paveiksai ir atvirutės yra puikiausios. At- cikite pas mane persitiktinti.
3510 Wallace St., Chicago, Ill.

EVEŠKIO Prekybos ir Kalbu Dienine ir Vakarine MOKYKLA

MOKINAMA:
Anglų kalba nuo pra- dimas iki augščiausai KALBOS
Aritmetika Vokietų
Aritmetika Rusų ir
Augštesn. Matematika Knygyvystė Gražrašt.
Istorija, Geografija Laiskų rašymas
Politika Ekonomija Prekybos teisės ir il.
G. Leveškis, Vedejas Mokyklos
3106 So. Halsted St., Chicago.

Geras Pelnas

Bus kiekvienam, kuris pasiskubins nusipirkti šią farmą, kuri turi buti parduota labai pigiai: 40 akrų žemės ir staba už \$500. Randasi lietuvių apgyventojų vietoje. Parsiduoda del netikėtos priežasties.

J SINKUS & Co.

3151 S. Halsted st., Chicago, Ill.

GERIAUSIA MOKYKLA SOKIŲ CHICAGOJ.

Turner Hall, cor. 46th ir Wood St., Chi- cago, Ill.

Malonini kviečiu jaunomene, mylin- čius pasisukti ant sokių. Bus duodami gražiausi sokiai kiekvieną Seređą ir Su- batos vakarą nuo 8 iki 11 val. vakaro.

Prof. F. L. JANKAUSKAS
Telephone Yards 550.

Tikras Šaltinis Sveikatos

Negali valgyti skaudu būrių; lie- žuvius išlūžęs, skau- dus ir išbertas spuogeliais. Ir bur- na prikarčijęs, atsi- duoda kvapas, vei- das išbertas spu- gais, negali valgyti; pyksla širdis, ve- mitu, skreplioja rymlėčiais; jau- čius sunkumą ant krūtinės, atsirukstu neskanium skystimu, ve- jė; čia rėmuo, esu sūpnas ir greitai pa- listantis, užima seiletekis ir skreplavi- mus; negali miegoti; po pavalgymu ima standulys; kankina diegliai šonuose; gur- gimus vidurių; gumbas, negardus skonis burnoje; trumpas kvapas; greitais nuvargi- mus; plaktimas širdies.

Jonai, man labai gailu tavęs, bet nelauk ir neatidėliok ligiaus, rašyk tuojau laišką reikalaudamas Salutaro pagalbos vais- ty. O jeigu nenori rašyti laišką, tai va- žiuok patsai į Salutaro ofisą.
SALUTARAS CHEMICAL INSTITUTION
4614 So. Wood St., Chicago, Ill.
Telephone Yards 4780.

Tel. Austin 25091

HERMANO BENAS IR ORKESTRA

4706 VAN BUREN ST., CHICAGO.

Parupina pirmos klasės muzika ba- liams, teatrams, veselijoms, pagra- bams ir t. t.
Privažiuoti gali- ma Harrison, Ma- dison ir Cicero av. (48tos) karais.

ATSARGIAU SU PINIGAIS

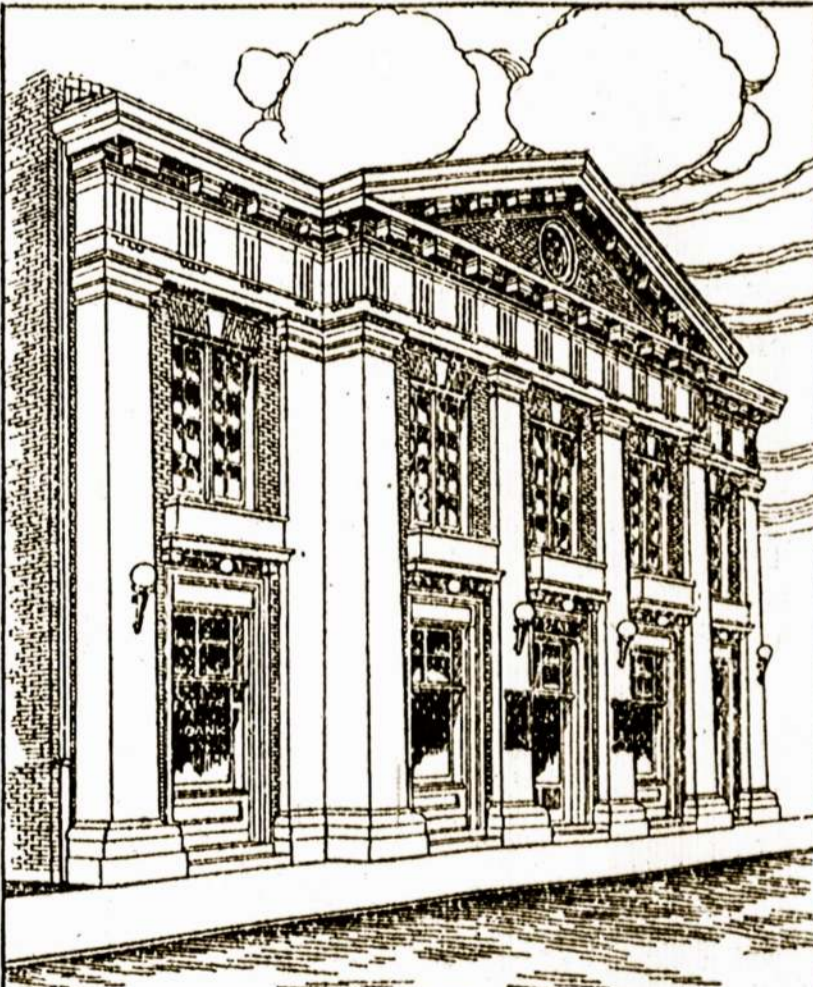
Karė Europoje pakėlė sumiši na tarpe žmonių nesigilinusiu- jų į pinigų klausimus. Kaipdaug yra tokių žmonių, kurie laiko savo pinigus namie arba nešiojasi su savim.

Šiandien, kaip ir pirma, saugiausia vieta Tamstos pinigams yra tai VALSTYBINIS BANKAS

Mūsų bankas, kapita- las ir perviršis tapo pa- didintas iki \$275,000.00.

Šiame banke yra lai- komi Suv. Valstijų, mies- to ir Valstijos pinigai.

Yra po priežiūra Vals- tijos.

Priimame depozitus taupinimui ant 3%. Pi- nigus galima atsiimti ka- da norint.

Pasibaigus karei vėl siūsiame pinigus ir par- duosime laivakortes.

Atsildarykite čekių są- skaitą.

Mūsų depozitoriai ne- susirpinę del savo pini- gų.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

112 West 35th St. Netoli Morgan St.

VIENATINE BANKA BRIDGPORTE PO GLOBA VALDŽIOS.

Lietuviškai kalbame. Draugiškas patarnavimas. Bankos val. Nuo 9 ryto iki 4 po piet. Subatomos iki 8 vak.

Phone Yds 436

Mes gvarantuojam, kad po mūsų valymui ir prosijimui ju- sų drabužiai bus kaip nauji.

THE MICHIGAN TAILORS

3511 So. Halsted st., Chicago.
Ekspertai valyme ir dažyme senų drabužių.

Moterų bliuskas išvalom ir iš- prosijam už 50c.
Jekes už 50c.
Vyrų siutus už \$1.00

Visiems savo kostumeriams duodame puikias dovanas.

Tel Canal 947

SUNKŲS LAIKAI

Delci sunkių laikų reikia taupyti pinigai ir ant drabužio. Galima - gyti už \$5.00, ir biskį brangiau, siu- tus beveik naujus, išėjusius iš mado- arba truputį apnečiusius, vertės \$3c ir \$4.00.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicagame